

Herrn
Prof. Dr. Gajdány Aladár
Priesterseminar
7000 Chur 2

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

V. évfolyam 9. szám (5. Jahrgang Nr. 9.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1973 szeptember 1.

P.P.
6430 Wettingen 1

Mindszenty bíboros Angliában

Páratlan tisztelet, rég nem látott lelkesedés, a népeket az örök emberi értékek megbecsülésére és védelmére irányuló mozgósítás előzte meg és kísérte Mindszenty József bíboros, Magyarország primása angliai diadalútját.

A vendéglátó Heenan bíboros, westminsteri érsek a Gondviselés különös ajándékának és rendkívüli megtiszteltetésnek mondta, hogy a magyar bíborost éppen ő láthatja vendégül, aki 1949 februárjában a budapesti népbíróság szegyeteljes ítélete után a londoni Albert Hallban tartott hatalmas tiltakozó gyűlésen a világ lelkiismeretéhez fordulva foglalt állást a magyar Főpap meghurcolása ellen. Az angol sajtó, televízió és rádió napokon keresztül foglalkozott a magyar bíboros-primással. Felevenítette a náci és a kommunista diktatúrák ellene irányuló üldözéseit. Winston Churchill unokájának javaslatára több mint 130 angol parlamenti képviselő írta alá a pártközi kiáltványt: «Nagy-Britannia melegen üdvözli Mindszenty bíborost, mint Európa szabadságának legkiválóbb harcosát, aki félelem nélkül szállt szembe a náci és kommunista elnyomással és ezért üldöztetést és börtönt szenvedett.»

A westminsteri székesegyházat zsúfolásig megtöltő angol és magyar hívek előtt Heenan bíboros kijelentette: «Manapság már nem divatos dolog a kommunista diktatúra vagy a vallásüldözés ellen tiltakozni. Mostanában szinte kizárólag a faji türelmetlenség ellen szoktunk tüntetni. Éppen ezért én ma nem a divatos témáról, a fajgyűlöletről kívánok beszélni, hanem a vallásüldözésről. Mindaddig, míg Mindszenty bíboros száműzött marad, a világ nem felejtheti el, hogy a kommunizmus hajthatatlanul ellensége a vallásnak. Mi, akik szabadságban élünk, nem nyugodhatunk meg abban, hogy bármilyen hitfelekezeti férfi- vagy nő-tagjai hitükért üldöztetést szenvedjenek. Ha a világkommunizmus valóban őszintén vágyik a békére, bizonyítsa be ezt azzal, hogy megszünteti az üldözést. Hívja vissza Magyarországra a bíboros-primást, hogy otthon legyen az ő népével, melynek atyja és hőse.»

Az egyházi és világi felelős vezetők tehát Nagy-Britanniában nem gondoltak arra, hogy a divatos keleti politika légkörét zavarják, ha bátran hitet tesznek azok mellett az emberi és keresztény értékek mellett, amelyekért Mindszenty bíboros vállalta a meghurcoltatást és a börtönt. Ellenkezőleg, a nyilatkozatok és hivatalos beszédek arról tanúskodnak, hogy Európa, illetve a népek jövője az emberi méltóság és jogok megbecsülése nélkül elképzelhetetlen.

Tudatában vannak ennek a munkástömegek is. Manchesterben, ahol a modern ipari társadalom kezdetén a világ első munkásforradalmát jegyezte fel a történelem, ahol az első szakszervezetet létesítették és ahol a modern demokrácia bölcsője ringott, a munkások és tisztviselők a hétköznap ellenére «megszöktek» a munkahelyükről és ezerszám tódultak a székesegyházba, hogy üdvözöljék Mindszenty bíborost. A kommunisták által feudális főúrnak, az imperialisták bérencének, a nép ellenségének kikiáltott magyar főpap három püspökkel és 120 pappal együtt-misézve mutatta be Krisztus áldozatát és a munkások ezrei fogadták kezéből az Úr testét. «Eminenciád látogatásának napját pirosbetűs ünnepként írjuk be egyházmegyénk történetébe», mondta a káptalan nagyprépostja. Köszönjük, hogy értünk is szenvedett. Isten éltesse — válaszolták a munkások. Az asszonyok gyermekeiket tartották magasba, hogy a magyar főpap megáldja őket, a férfiak könnyes szemmel térdeltek le, hogy ruhája szegélyét érintsék.

A Főpásztor az ünneplés és lelkesedés felemelő hangulatában azokra a magyarokra is gondolt, akik nem jöhettek el a szentmisére és ezek közt főleg a betegek. A birminghemi érsekség területére érvén, Cleary segédpüspök kíséretében meglátogatta a fiatalon szülést szenvedett Beke Ferenc magyar egyházközségi elnököt, elvitte hozzá az Oltáriszentséget, megáldoztatta és a család illetve a helybeli magyar kolónia tagjaival és lelkészüikkel együtt imádkozott a békés családi otthonban.

A főpásztori látogatás nagyobb központjaiban a nagy számban összesereglett magyar hívekhez a lengyelek, olaszok és más külföldi munkások ezrei csatlakoztak, hogy együtt üdvözöljék a magas vendéget. Magyarruhás lányok és fiúk virágcsokorral fogadták Főpásztorukat. «Isten hozott, jó Atyánk, mi szeretünk téged» — mondotta a pöttömnyi magyarruhás kislány a westminsteri székesegyház nagyszobájában, amikor átnyújtotta Mindszenty bíborosnak a rózsacsokrot.

A bíboros pedig «a magyar Egyház és nemzet nevében» megköszönte az angol egyházi és világi vezetőknek, «hogy meleg szívvel felkarolták a magyar nemzet ügyét. Személyes köszönetem a brit kormányának — mondotta — hogy 1949-ben, perem idején, Lord Bevin külügyminiszter által nyilvános, őszinte és szakszerű védelemben részesített. Hálám kiterjed a BBC és a sajtó munkatársaira is, akik abban a nehéz időben mellettem álltak.»

Július 4-én, a sajtófogadáson feltett kérdésekre válaszolva kijelentette: «Önök is tapasztalhatták, nem siettem Budapestet elhagyni. Minden vágyam az volt, hogy szeretett népem körében éljek, szenvedjek és meghaljak. A körülmények alakulása folytán Nyugatra kerültem. Mint minden ember, én is igyekeztem itteni életem számára feladatot, hivatást találni. Ezt abban találtam meg, hogy a nagyvilágban szétszórt híveimet látogatom és igyekszem őket hitükben megerősíteni. Amíg az Úr életben tart, egészséget ad, mindenüvé elmegyek, ahová meghívnak, ahol szívesen látnak és ahol értelme van látogatásomnak.»

Az angliai magyarok és lelkészeik megértették a bíboros-primás hivatását. Nagy szeretettel vették körül, amerre megfordult és beszédeiből nemcsak vigasztalást, hanem feladatot is kaptak. Emigráns életünk szellemi és lelki tartalma tisztázódott. A magyar és keresztény értékek megőrzését és ápolását befogadó hazájukban is kötelességüknek tekintik.

ISPÁNKY BÉLA

Félévvel utána

Malaga. 1881 okt. 25-én este féltízkor kalimpált bele e világba, melyet később lába alá gyúrt, Pablo Picasso. Az újszülött nem lélegzett. Azt hitték, halott. Nagybácsija, Salvatore, aki jelen volt a szülésnél, hogy beindítsa a tüdő működését, az elalélt csecsemőnek az orrába fújta a szivarja füstjét. Így kezdődött földi kalandja a novecento festő pátriárkájának, akiről annyi könyvet gyűjtöttek össze a párizsi nemzeti könyvtárban majdnem egyszázados pályafutása alatt, hogy második Napoleon után és harmadik Isten könyve, a Biblia után.

91 évvel később ápr. 10-ére virradó komor hajnalon, zivataros ég alatt szállítják földi maradványait a Aix-en-Provence-től pár kőhajításnyira fekvő kastélyba, amit 600 ezer frankért vásárolt meg életében. 180 km-t gurult hófúvás közepette a gyászmenet, mely 2 autóból állt csak, amelyeken felesége, Jaquelin, fia, Paul, lánya, Katalin és titkára foglaltak helyet. A Mougins melletti «Notre Dame de Vie» villájából az utolsó útja 2 és fél óráig tartott. Sokak szerint 30 évvel túlélte halálát. A «Picasso után» már jókor életében elkezdődött. Ennek ellenére mégiscsak ő, a spanyol vidéki rajztanár fiából lett művész az, aki a legtömörebben értelmezte korunkat. Néhány száz év múlva, ha valaki a XX. századról el akarja mondani, miben is állt, elég lesz ha végiglapozza munkásságát. Halotti beszédek, beszentelés, egyházi és világi tekintélyek, villanó fények, a sajtó, gyászoló közönség nélkül halad a kinyúlott, szétesett tetem Vaurvenargues felé, ahol egy szentnek, Saint Severinnek porladó csontjait tiszteli a falucska 150 lakója. A modern művészet géniusza lábujjhegyen megszökött, kinevetve a háta mögött hagyott világot. Ki tudná, mit akart megjátszani ezzel. De így illet. A bohóc nem szereti, ha a mélyen tisztelt nagyközönség sajnálkozik fölötte.

Picasso halott. A legismertebb, a legkitárulkozottabb, legállhatatlanabb, legkiszámíthatatlanabb, legvitatottabb kilépett a történelemből, melynek megszűnt szemlélője és színésze lenni. Az utókor megkezdi lemérni igazi értékét, hogy elhelyezhesse a megfelelő polcra a halhatatlanok karéjában. Bikaviadalok energilájával hajszolta át küzdelmes fiatalsága kócos viszontagságait. Első sikereire mindig büszkén emlékezett. Politikai daccal önkéntesen hagyta el hazáját. A bohém körök csindarattájában jól forgott. Kapitalistaizú elszigeteltségbe húzódott öregsége utolsó kunkorában. Az elhagyott világ most kezdi szétboncolni. Tühegyre tüzi hibáit, árnyait, tökéletlenségeit, hiányait s nem tud visszavágni.

Picasso pályafutás a kamasz megjátszása. Félelmes és értelmes kópé, aki mindenhova beszemtelenkedett, mindent átturkált, megtámadott, szétmarcangolt s megemésztett. Kifecsegte szenvedélye pillanatait, elhencegte gyengeségeit. Megjárt-

szotta a kommunistát s élt mint egy miliomos. Szociális kalandokba verte az orrát s elképzeltethetetlenül fősvény volt.

Magányos, otthonülő, magabazárkózó, akinek azonban kellett mindig egy barát-nő, aki inspirálja, aki kiszolgálja szeszélyes, lázadó, viharos kedélyállapotait, amelyek olykor-olykor befelhőzték változékony jellemét. Hét nő került élete sodrásába. Egy törvényes örököse maradt Olga Kokovla-val kötött házasságából: Paolo. Hagyjuk a házasságrovatok csámcsogó szerkesztőinek magánélete pikantiériáit s hálószobájának titkait, amelyeket a modern írómorál már életében kitergegetett. Utolsó előtti asszonya regénye az «Életem Picassoval» irgalmatlanul elmeséli a 9 esztendőt, mely azzal kezdődött, hogy égő cigrettáját a nő arcába nyomta birtokbavétel pecsétjeként. Még 2 lánya és egy fia, összesen négyen marakodhatnak a visszahagyott milliárdokon, melyről nem hagyott végrendeletet. A babonás spanyol félelme: ha megvan a testamentum, az már egy kicsit a halál.

A bosszúálló, elűzött Françoise így jellemzi: lusta, álomszuszék, fecsegő, fősvény, egoista, tirannus, aki akkor eszik, ha eszébe jut magánosan a konyhában és kecskét tart a házban. Az eltávozott géniusz a kulisszák mögött rendetlen, makacs, fékezhetetlen, társadalmi kereteken túli, morgó medve, zsémbes, aki ellenkezik a nők rendszabályai ellen. Csak azért viseli el őket, csak a pillanatért bocsát meg nekik, hogy kiszolgálják férfivágyait. Kompozíciói, melyek nők neveit viselik, sokszor a szétrombolás és becsmérlés szerkezetei.

Picasso sohasem szeretett igazán. Okoskodott. Nem ismerte a halálos szerelmet. Nem az a típus, aki sokáig melengette magában fájdalmait. Halottjait, múltját otthagyja, mint hím állat az erdőn. Csak alkalmak: asszonyai is, izmusai is. Hagyjuk a szakfolyóiratokra elsorolni a stációkat, amelyeken végigment. Nem rostálva haladt előre, hanem új fába vágva a fejszét. Nem kohóban tisztogatta anyagát, hanem kilöttyentette s holnap másba kezdett. Volt benne valami a bohócból. Lélektörténetvisszafojtva figyeltük filmre vett ügyeskedéseit. Valóságos bravúrok. Akrobatája volt a vonalnak és színnek. Drámai pózban. Technikája virtuozitássá nőtt. Ám a legördögibb ügyesség is hiányos, mert nincs benne szeretet. A leghíresebb forreador se éri el Dugonics Titusz teljesítményét.

A gyermeki ártatlanságot s kecsességet se hordozta tarsolyában. Nagynak született. Egy ideig Rousseaut a primitív festőt idiótának becsmérelte. Ő a virtuóz, aki elegáns mozdulattal, elámító lendülettel, sohasem hibázva eregette vonalait. Maga mondja: «sohasem csináltam infantilis rajzokat, még akkor se, amikor egészen kicsike voltam». Aztán belátta, hogy a nai-

vitás mégiscsak nagy dolog. A naive vámosnak ő szerzett hírnevet, de maga képtelen volt a gyermeki őszinteségre. Gyermekekrajzai ellenére is. A kisugárzó állomás és a rádiófelvevő ellenkező pólusok.

Fölfedezte az öskolumbiai négerplasztikot. Soha nem értette meg a lényegét. Utánozva se hatolt bensejükbe. Nem rezonált a felhangokra. Spanyol vére volt, de a spanyol misztika nélkül. Hogyan érezhette volna meg a primitív ember művészetéből, hogy az tragikus, félelmes vállalásos érzések hordozója. Rettenetes mélységekből föltörő őshiedelmek eredménye. A mítoszok születésének a tanúja. Az Isten-megismerés vakvágányra siklott tanúsága. Ezek utánozva pompás kézügyességgé simultak ujjai között. A metodusra gondolt csak: a síkokra, köbökre, a magukból túlbujáztott formákra. Nagyobb dolog esetleg megszokott formákat tartalommal megtölteni, mint felszínes hókuszpókuszokat vég nélkül előállítani. A halálugrást mindig dermedten figyeljük, míg a bohóc szellemes bakugrásain dülöngélve röhögünk.

Szörnyetegei is hidegek. Nem elítélése az emberi bestialitásnak. Intelligens ügyeskedések. Sohasem győznek meg a művész erkölcsi, elkötelezett hovatartozásáról. Galambja se. Ideológiákon túli. Nincs jóhíre se kifejezett, se belemagyarázható. Csak szórakoztató indulatai a legagnosztikusabb festőnek. Az intellektuális vagy szakmabeli érdeklődve áll mestersége tűzijátéka előtt, de a tömeg mindig fintorgatta orrát a leghíresebb művész előtt.

Nem ismerte meg sohasem az igazi tragédiát. Vagy kikerülte, vagy csak festette. A bikaviadalok vére csak játékként érdekelte. Szereplés. Pénzszerzés. Stratéga, aki nem harcol, csak irányít. Kalóz, aki mindenkit megrabol. Ahogy jön, úgy megy is a pénz. Nevetve dobja el az orrod aranyakat. Jön az új hajó még gazdagabban. Saját szavaival: nem alkotott, hanem talált. Nem keresett, talált. Hiányzik az alkotás kínja is. A keresés fáradtsága. Elindult valahol a szüzi vásznon s csinálta, míg be nem fejezte. Az olimpiai bajnok megannyi gyakorlata is üresebb, mint Van Gogh végzetszerű tömörsége.

Megtáasztotta csak az ateistát? Mitológiai témái a bujócskák? Matisse betegen egy kápolna kiképzésével róttá le halálját s tette meg tanúságát. Ez az óriás tehetség nem adott vissza egy gesztust se mindazért, amit kapott.

Géniusz volt-e vagy sem? Bizonyára az. A legnagyobbak közül. A panegurikusok szerint a Gernica-ról többet írtak, mint a Giudizio universale-ról. Az idő szórólapátja kirázza majd a kortárs kritikusokat is. Megmaradnak a művei, amelyek egyre távolabbról igazolják vagy cáfolják, hogy már életében halhatatlan volt-e.

A bíboros-prímás angliai hívei között

Mindszenty József
bíboros-prímás
fogadja magyar
híveit július 14-én,
szombaton a
Westminsterhall-ban,
Dr. Ispánky Béla
főlelkésszel az élen.

Mindszenty bíboros, esztergomi érsek, Magyarország primásának Angliában töltött 5 napja rendkívül nagyjelentőségű esemény, elsősorban az itt élő magyarok számára, akiknek ezreivel találkozott.

Mindszenty bíboros Heenan westminsteri érsek meghívására és az ő vendégeként jött Angliába és a londoni érseki palotában volt otthon. Az itt élő magyarokkal való találkozásainak programját dr. Ispánky Béla pápai kamarás, angliai magyar főlelkész állította össze, akit a bíborossal egyidőben ítéltek el Budapesten életfogytiglanra, és aki 1957 óta él Angliában.

A bíboros hivatalos programja zsúfolt volt. A megérkezését követő napon, szombaton délelőtt, sajtófogadást adott az érseki palotában. A vezető angol lapok, a rádió, a TV munkatársaival találkozott. A sajtófogadáson jövőbeli terveiről Mindszenty bíboros így nyilatkozott: Amikor kijöttem, igyekeztem megtalálni az itteni életemhez a megfelelő elfoglaltságot és azóta látogatom helyről-helyre az én száműzött magyarjaimat. A kitűzött látogatásokat én, ha Isten éltet, végre akarom hajtani. Például szeptemberre ki van tűzve Kanadának a meglátogatása, és az Egyesült Államok területén New Brunswick templomának a felszentelése. A jövő évre pedig szándékozom Délamerikába, az Egyesült Államok után és Ausztráliába, majd Afrikába elmenni.

A magyarok válasza lelkesedés, nagy érdeklődés. Így jelent a bíboros látogatása mindenütt nagy örömet és lelki megerősödést a rászorult magyaroknak, amint az itt közölt levél is meghatóan bizonyítja.

EMINENCIÁS URAM!

Legyen szabad Eminenciás Uramnak a mellékelt fényképeket elküldeni. Londonban, a Westminster Cathedral-ban vettem fel őket részben, és a fogadáson utána.

Legyen szabad elmondanom, hogy mit jelentett nekünk, a világban szétszóródott magyaroknak Eminenciád hangját hallani, az után az évtizedes némaság és a sok szenvedés után, amiben Eminenciádnak része volt... Talán hallotta Eminenciád a tömeg elfojtott sírását, amely a megihatottságunk kifejezése volt, amikor felmutatta Eminenciád a Szentséget és amikor áldást osztva hagyta el azokat, akik a szívüket szerették volna Eminenciád lábai elé tenni.

Mint újságíró — valamikor a Pester Lloyd munkatársa voltam 16 évig és egy rövid ideig amerikai tudósítója (1939-41), amíg csak Magyarország alá nem írta a tengely-szerződést — kíváncsian beszélgettem az előttem és mellettem ülőkkel — akkor még csak gyéren jöttem az emberek, korán volt. — Előttem ült egy hölgy, akitől magyarul kérdeztem valamit. Felém fordult és azt mondta: (angolul) «Én nem vagyok magyar, de eljöttem ma Liverpoolból, hogy lássam a saját szememmel a Kardinálist, hogy halljam a hangját még akkor is, ha nem értem, mit mond. Én évek óta imádkoztam érte, én összegyűjtöttem mindazt, amit írtak róla és ez a nap a legszebb nap életemben. Egy barátom is eljött, egy chicagói amerikai tanár, aki most Angliában tanít, ő sem tud magyarul, nem is született magyarnak, de szívből kívánja látni azt az embert, aki mind-

nyájunkért, az igazságért, a szabadságért, a «human dignity»-ért szenvedett és küzdött, amíg bírt — és azután sem veszítette el hitét, mert tudta, hogy egy egész világ várja vissza és erőt merítettek abból a le nem győzhető erőből, ami egy-egy fényképből, amit a kommunisták megengedtek terjeszteni, — kisugárzott...

Egy fiatal leány ült le mellém. Letérdelt és imádkozott. Aztán felkelt, megkért, hogy vigyázzak a dolgaira addig, amíg ő gyónni megy. A mellette ülő férfi hallgatta a beszélgetéseinket, odahajolt hozzám és azt mondta: Én most jöttem Magyarországról... rokonaim látogatására... Ha életembe kerülne is eljönnöm, mert mi Magyarországon együtt szenvedtünk Mindszenty Kardinálissal... A férfi arcán mély barázdák, kérges kezei tanúságot tettek az elszenvedett évekről.

Aztán visszajött a fiatal lány a gyónásból. Letérdelt, és a vállait rázta a zokogás... Sajnáltam őt. Átöleltem és próbáltam megnyugtani... Elmondta nekem, hogy Ausztráliában született, a szülei és testvérei most is ott élnek, de ők mind magyarul is beszélnek. Idegen kiejtése volt szegénykének, de boldogan hajtogatta, hogy ő mindig magyarul beszél, ha alkalma van rá... Londonban zenefőiskolára jár...

Íme, Eminenciádnak egy kis betekintés azoknak a lelkébe, akik eljöttek — velem együtt — a világ minden részéből, hogy ezen a lélekemelő és megható eseményen résztvehessenek...

SZABÓ ERZSÉBET

Vége a természettudományos materializmusnak

Történelmi visszapillantás

Ezelőtt körülbelül 100 évvel élte virágkorát az ún. **természettudományos ateizmus**. Szinte hozzátartozott a műveltség fogalmához, hogy egy akadémiai végzettségű ember nem hitt Istenben, hanem a materialista világnézetet vallotta.

Ebbe az időbe esik Darwin angol természettudós munkássága is, aki a nevéhez fűződő **darwinizmus** elméletével lepette meg a tudományos világot. Eszerint az ember nem más, mint a majom leszármazottja. Az elmélet kezdetben óriási feltűnést keltett, mert azt hitték, hogy — íme — Isten kizárásával meg lehet az ember eredetét magyarázni. Az istentagadók berkeiben rendkívül nagy örömmel üdvözölték az új emberszármazási teóriát s az egyik, névszerint Vogt, elég vakmerő volt kimondani a káromló szót: «Istent ki lehet dobni az ablakon!»

Nem telt bele azonban több, mint egy negyedszázad, amikor a majomelmélet elszíntelenedett s az emberek a «darwinizmus elmúlásáról» írtak és beszéltek. Darwin elméletét legújabbban a kommunizmus melegítette fel. Amikor erről Magyarországon egy falusi gyülekezetben a helyi kommunista megbízott a népnek az elméletet feltálalta, az egyik polgár a józan magyar ész nevében ezt a kérdést tette fel: «És a majom miből lett?» — Ma sok híve van a fejlődés-elméletnek, az emberre is kiterjesztve. Az elméletnek csak egy gyengéje van: hiányoznak az ember és állat közti átmeneti alakok, melyek a két világot, az emberét és állatét, áthidalnák.

Visszatérve a materializmusra, ennek igazában a **liberalizmus** volt a zászlóvivője. Ettől vette át Marx Károly szocializmusa a materializmust. A híres német püspök, **Ketteler**, a szociáldemokráciát egyenesen a liberalizmus gyermekének nevezi, mert világnézetileg közös úton haladtak.

Herbert Wehner csak nem régen vallotta be a *Zentrumkurier* 1973. 1. sz.-ban: «Mi ateista párt vagyunk és maradunk!»

Magyarországon, különösen Budapesten, **Prohászka** püspök, majd **P. Bangha** jezsuita atya több évtizedes apostoli munkája hozta vissza a vezető tömegeket az istenhívők táborába. Amikor e sorok írója 1929-ben Budapestre került, örömmel tapasztalhatta pl. villamoson, mint emelték meg az emberek kalapjukat, vagy vetettek keresztet az asszonyok, szinte kivétel nélkül, ha a jármű egy templom előtt haladt el.

Ma rengeteg hitetlen ember tapossa az élet ösvényét s éli világát napról napra, anélkül, hogy a metafizika s a transzcendentáliák problémái által zavartatni engedné magát. Ezek a hitetlenek, vagy hitetlenkedők azonban sokszor csak **gyakorlati materialisták**, vagy inkább közömbös, renyhe gondolkodású emberek; világnézeti állásfoglalásuk nem annyira elméleti

megalapozású, hanem — mint mondani szokás — úszás az árral, lévén a hitetlenkedés s materialista életmód ma épp olyan divat, mint a «Minirock» vagy a nyaralás a rivierán. Ma t. i. egyenesen tudománytalanságát árulná el az, aki a tudomány nevében vallaná magát materialistának.

Mi a materializmus?

A materializmus abból az alap-ismeret-elméletből indul ki, hogy **csak az létezik**, illetve csak az fogadható el létezőnek, ami **érzékelhető**. Minden más felfogás vak-hiten alapszik és tudománytalan.

Ez a felfogás, bármennyire logikátlan is a mai ember szemében, aki elfogulatlan szemléli a világegyetemet, a nagy **Kosmos** csodálatos berendezését és mérhetetlen nagyságát a mai tudományos kutatás tükrében, — annak idején vallásellenes nagyhatalommá lett. Legismertebb képviselői a múlt században: Feuerbach, Vogt, Moleschott, Büchner és Häckel, akik népszerű iratok révén a materializmust széles rétegek számára hozzáférhetővé tették. Mellette a «**tudományosság**» glóriájával övezték magukat.

Vogt pl. ezt vallotta: «Az érzéki tapasztalat határával adva van a gondolkodás határa is.

Feuerbach nem átalotta kimondani: «Az ember az, amit megeszik».

Moleschott szerint «minden ismeret az érzékeken alapul.»

Mivel pedig érzékileg csak az anyag és mozgás észrevehető, csak az anyag és energia az egyetlen valóság.

Továbbá: az anyag és energia örök és minden világjelenségnek utolsó okául szolgál.

Teremtéstan szempontból a materializmus minden létezést és történést az anyagra vezet vissza.

A világfejlődést így magyarázza: Amennyiben az anyag és energia kapcsolatban áll az örök és változtathatatlan törvényekkel, ezeknek együtthatásából keletkeznek az egyes dolgok — egészen az emberig. Az emberi cselekvések nem mások, beleértve a szellemieket is, mint a mechanikus erők kihatásai.

Ma aligha akad tudós, aki ily balgán beszélne, hiszen a természettudomány nagyon is sok ismeretre tett szert, mely pont az ellenkezőjét bizonyítja.

A materializmusnak azonban következetesnek kellett lennie önmagához. Mivel szerinte csak anyag létezik s ez minden valóság utolsó magyarázó oka, ezért az anyagnak végtelennek, feltétlennnek és öröknek kell lennie. Ezt a felfogást, mint az «Életünk» legutóbbi számaiban kimutattuk, maga a természettudomány cáfolta meg. Tehát a materializmus, akár mint világnézet, akár mint tudományos elmélet, — tudománytalan. Ellene mond egyrészt a mai természettudósok szinte egyöntetű állásfoglalásának, másrészt ellenkezik a

józan ésszel magával is, mely egyszerű következtetés útján rájön arra, hogy sok minden dolog van, sok minden dolognak kell lennie, amit érzékek útján nem tapasztalunk, sem el nem érhetünk.

Végkövetkeztetés

Ma tudja a természettudomány, hogy csak az **anyag fejlődését** képes kimutatni, de a «**honnan**»-ra már nem tud választ adni, mert ez a kérdés az illetékességét túlhaladja s a metafizika körébe tartozik. Tehát ugyanúgy, ahogy a keresztény felfogás is tartja.

Vannak tudósok, akik — feltételezve a Kosmost a maga legcsodálatosabb és legkomplikáltabb törvényeivel — azon a véleményen vannak, hogy a világ **kényszerűen és véletlenül** fejlődött a meglévő adottságokból.

Ez a felfogás azonban nem tartható, mert a **tudatnélküli, vak természet** nem tud kiválasztani a számtalan lehetőség közül. A természettudósok formulája szerint ugyanis a hidrogénnel plus idő plus tér plus természettörvények az egész teremtés elindulási feltételei adva voltak. Ez így igen egyszerűen hangzik. De honnan van az irányítás, hogy az egyszerű atomból, illetve atomokból a világ úgy fejlődött, ahogy ma van? **Ditfurth** maga nem habozik kimondani, hogy már az is «a titkok legnagyobbika, hogy ez a kezdet egyáltalán lehetséges volt!» — Majd így folytatja: «Hogy azonban min alapulnak maguk a szabályok, miért így és nem másként hangzanak és hogyan történik, hogy a látszólag oly egyszerű összetételű hidrogénatom az egész Univerzum lehetőségeit önmagában tartalmazta, — erre a kérdésre a természettudomány már nem tud választ adni... A hidrogénatom és természettörvények — elfogulatlanul szemlélve a dolgokat — látható jelek arra nézve, hogy a mi **világunknak kezdete van, amely önmagából meg nem magyarázható.**»

Ezzel Ditfurth maga formulázta meg azt az érvet, melyet mi keresztények **kozmológiai Isten-érv**-nek nevezünk. Erre az érvre már **Aristoteles** és **Plató** is rájött, a görög ókornak talán két legnagyobb gondolkodója. Az első **legfőbb, első oknak** nevezte az istenséget, akitől minden kiindult; a másik pedig a legfőbb «**idea**»-ban (Eszme) látta megszemélyesítve a legfőbb Lényt.

A józan gondolkodó ember tehát nem mehet el közönyös lélekkel a mai természettudomány s a keresztény filozófia egyöntetű tanítása mellett: a mérhetetlen nagy, csodálatos törvényekkel átszőtt és fenntartott Universumnak igenis volt kezdete, elindulása s az **elindító** nem volt más, mint a rajta kívül álló végtelen, örök, **mindenható Isten**, aki nemcsak megteremtette, hanem fenn is tartja a világot!

Gyalogos világjárók

A vándorlási ösztön egyidős az emberiséggel. Távoli őseink már homálybavesző évezredekkel ezelőtt járták a világot, kuttatták a legjobb letelepedési helyeket, járművek és teherhordó állatok ismerete nélkül, az egyedüli lehetséges módon: gyalogosan vándorolva földrészről földrészre.

Így hirdették az evangéliumot az apostolok is, szerte az akkor ismert világon, «az apostolok lován», azaz gyalogosan haladva kitűzött céljuk felé, melyet, olykor évekig tartó viszontagságok után, mindig el is értek.

Valóban, az újszövetségi Szentírásnak alig van szebb fejezete, mint az apostolok oszlása. Felosztják maguk közt a világot és elindulnak távoli országokba térkép és iránytű nélkül, szegényen és pénztelenül. Tudják, hogy egy kivétellel vértanúság vár rájuk, de mennek fáradhatatlanul a cél felé.

Szinte szédülünk, ha követjük az apostolok vándorútjait. Szent Márk evangélista Szent Pál kíséretében gyalogosan eljutott Pamfiliába, Kisázsiaiba, kétszer Rómába s végül Afrikában lett Alexandria első püspöke. Maga Szent Pál Barnabással és Lukáccsal, majd egyedül bejárta Ciprus szigetét, Macedóniát, Efezust, Maltát, Korinthost stb., fogságot és hajótörést szenvedett, végül Rómában halt vértanúhalált. Ugyanazon a napon osztozott sorsában Szent Péter apostol, aki Jeruzsálemből Antiochián és Görögországon keresztül jutott el, mindig gyalogosan, Rómába. Nem folytatom a sort, az Újszövetség bőven beszámol az apostolok útjairól.

De tudunk későbbi, nem égi küldetésű világjárókról is. Hadrianus és Marcus Aurelius római császárok korában, a Kr. u. második század közepén egy görög történetíró és geográfus, Pausanias járta be Itáliát, Görögországot, Kisásiát és Északafrikát. Utazásairól tíz könyvben számolt be «Periegesis» címmel, mely még ma is jó alapul szolgál az archeológusoknak a helyszíni meghatározásoknál. Pausanias nem volt szegény ember, részben ösvérháton és szekéren tette meg útjait, de bőven volt része gyaloglásban is. A múlt század kiváló archeológusa, Schliemann Henrik, részben Pausanias műve alapján tárta fel az ókori Trója és Mykenae egyes részeit.

A kereszténység felvétele hazánkban is megindította elődeink gyalogos zarándoklását Rómába. Számuk olyan nagy volt, hogy Szent István királyunk magyar zarándokházat építtetett számukra a Vatikán közelében, ahol szállást és ellátást kaptak.

De nemcsak névtelen magyar zarándokok rótták az utakat. Büszkén sorolhatjuk a nagy világjárók közé honfitársunkat, Julianus barátot, a IV. Béla király idejében élt dominikánus szerzetest. Ő azt a nagy célt tűzte maga elé, hogy Ázsiában felkutassa a magyarság őshazáját és ott élő véreinket. Merész vállalkozását a ki-

rály pénzzel támogatta és ő két szerzetestársával 1235-ben elindult kelet felé, a nagy bizonytalanságba.

Konstantinápolyból a kalmuk pusztákon át haladtak Ázsia felé. Egyik társuk a nélkülözésektől megriadva visszafordult, de ők ketten, embertelen körülmények közt, tovább folytatták útjukat. Bernát atya útközben meghalt s Julianus egyedül érkezett Nagy Bolgárországba, a Volga mellé. Ott véletlenül egy magyar asszonnyal találkozott, akinek útmutatása nyomán megtalálta az őshazában maradt magyar testvéreket. Nyelvüket jól megértette, ők pedig szeretettel fogadták és végössza sem volt a vendégeskedésnek.

1237-ben indult vissza Julianus a megtalált Nagy Magyarországból és még annak az évnak a végén elérte a magyar határt. Hazaérve, beszámolt útjáról, de a közeledő tatár előnyomulás megakadályozta az őshazával való kapcsolat felvételét. Hosszú útját oda-vissza gyalogosan tette meg, úttalan utakon, ismeretlen ellenséges indulatú népek között, szegényen és magányosan.

Másik hazánkfiát, Jelky Andrászt, nem az őshaza felkutatásának vágya, hanem csupán kalandvágy indította több, mint fél ezredévvél később, évekig tartó keleti vándorlásaira.

Jelky András Baján született 1730-ban s ott szabómesterséget tanult. Mint fiatal szabólegény szűknek érezte a dunaparti kisvárost és gyalogosan elindult világot látni, határozott célkitűzés nélkül. Sok viszontagság után eljutott Algériába, ahol beduinok fogságába került. Rabszolgaként eladták, de gazdájától sikerült megszöknie és sok hányattatás után eljutott Kínába. Egyideig Kantonban élt nagy nyomorúságban, majd 1758-ban Jáva szigetére vándorolt.

Ott sem volt nyugta. Ceylonba hajózott, de ott majdnem pórul járt, mert a benszülöttek fogságba ejtették és ketrechen tartva peccsenének szándékozták megszűnti. Kétségbeesítő helyzetéből a törzsfőnök lánya mentette meg, akinek megtetszett az idegen férfi és vele együtt a vadonba szökött.

Nem tudjuk, hogy a romantikus idill hogyan végződött, csak annyi bizonyos, hogy Jelky András visszatért Jávába, Batáviába, ahol a holland kormányzat felkarolta és jó állásba juttatta. Mint diplomata, követi minőségben Japánban ért el viharos pályafutásának legmagasabb állomására.

1770-ben elfogta a honvágy és a kalandos életet megunva, visszatért Európába. Bécsen keresztül Budára érkezett s ott élte le élete hátralévő éveit. 1783-ban halt meg Budán, elég fiatalon, 53 éves korában. Szülővárosa, Baja, szobrot emelt hányatott életű fiának. Rejényes életrajza könyv alakban is megjelent és egykori kisdiajkorunknak kedvelt olvasmánya volt.

Egy évvel Jelky András halála után, 1784-ben született a Háromszék-megyei Kőrös községben tudós székely hazánkfi, Kőrösi Csoma Sándor. Őt nem kalandvágy vitte hosszú keleti útjára, melyből nem volt visszatérés, hanem tudásszomja adta kezébe a vándorbotot.

Mint sok évszázaddal előtte Julianus barátnak, őneki is a magyar őshaza felkutatásának a vágya adta az ösztönzést keleti útjára, de ő tudományos felkészültséggel, alapos földrajzi, néprajzi és nyelvészeti ismeretekkel indult el 1819-ben Ázsia felé. Gyalogosan, karavánokhoz csatlakozva, még abban az évben eljutott Aleppoba, majd Bagdadba, 1820-ban pedig Perzsia fővárosába, Teheránba. Ott megpihenve, tovább folytatta útját, egyre nehezebb körülmények között, kelet felé.

1822-ben Kabulba érkezett s onnan a Góbi-sivatagon át sok nélkülözéssel sikerült Calcuttába eljutnia, ahol az angol tudományos körök vették pártfogásukba. Angol megbízatásból kemény éveket töltött Tibetben, megszerkesztette a tibeti nyelv nagy szótárát, de a magyar őshazát nem sikerült megtalálnia. 1841-ben a sok nélkülözéstől betegesen érkezett a Himalája tövében lévő Dardzsiling városba s ott halt meg egy év múlva, 1842-ben, ötvennyolc éves korában. Az angolok szép sír- emléket emeltek a nekik sok szolgálatot tett hazánkfiának, akinek nevét nemzetünk nagyjai között tartjuk számon.

Gyalogosan világot járó honfitársaink sora nem zárult le Kőrösi Csoma Sándorral. Ismeretlen tájak és népek megismerésének vágya vagy csupán kalandvágy is sokuknak kezébe adta a vándorbotot. Hogy csak egyet említsünk közülük: Széchenyi István gróf az 1820-as években néhány kísérőjével gyalogosan járta végig Szicília szigetét, ami akkoriban éppen nem volt veszélytelen vállalkozás. De meg kell említenünk a névtelen gyalogosok légióját is: a poros utakon fáradtan lépkedő kol-duló szerzeteseket, a kötelező vándorútjukat járó mesterlegényeket, az éhez-fázó vándorszínészeket, az Itáliába igyekvő fiatal festőket-szobrászokat, a legációba menő diákokat, szupplikánsokat, peregrinusokat és az országutak vándor-csavargóit, akiket Komáromi János Vidróczkija és Fekete István Sinyi-je tett halhatatlanná.

Diákkoromban még bennünk is élt a gyalogolási ösztön, melyet a cserkészlet szerencsés kézzel ápolta és irányított. Jókedvűen róttuk a dülőutakat faluról falura vagy az országutakat egyik várostól a másikig, fáradtságot nem ismerve és élvezve a teljes szabadságot.

Ma már nem látunk gyalogos vándorokat a sávokkal felcsíkozott műutak keményen és fárasztóan síma betonján. Eltűntek a vígan baktató, daloló vagy fütyörésző fiatalok. A levegőben lökhajtásos luxusgépek berregnek, az úton pedig autók végtelen sora száguld vad tempóban, egymást hajszolva és végleg kiszorítva onnan a gyalogosokat. Győzött a technika, de boldogabbá tette-e a Ma emberét?...

BÍRÓ BÉLA

Helsinki meggyalázása

Az Európai Biztonsági Értekezlet Moszkva indítványára jött létre. Budapestet bizták meg, hogy a gondolatnak megnyerje az európai kormányokat. Hosszú évekig tartó előkészület után Helsinkiben összeült a konferencia. A Szentszék háromtagú küldöttségrel vett részt a tárgyalásokon. Az eddigi eredmények arról tanúskodnak, hogy a Biztonsági Értekezlet inkább a kommunizmus terjeszkedését szolgálja, mint a népek biztonságát.

Köztudomású, hogy az előkészületek hosszú hónapjaiban mennyit vitatkoztak a vélemények szabad áramlásáról. Végül is a kommunista kormányok belementek, hogy az emberi jogok közt a gondolat szabadságát, a lelkiismereti és a vallás szabadságot is felvegyék a biztonság feltételei közé. Casaroli érsek, a vatikáni delegáció vezetője hivatalos felszólalásában kiemelte, hogy a népek biztonságát nemcsak az anyagi javak, továbbá az államok közti sokféle kapcsolat, egymás szuverenitásának tiszteletben tartása jelenti, hanem a szellemi, a lelkiismereti és vallás szabadság megbecsülése is fontos szerepet játszik ebben a kérdésben. A Szentszék képviselője mindvégig hangsúlyozta, nem mint az egyik legkisebb európai állam, a Vatikán megbízásából vesz részt az értekezleten, hanem a pápa illetve az Apostoli Szentszék hivatalos küldötteként. Ezzel a megjegyzéssel kívánta elosztatni a kommunista táborban Hruscsov óta divatos elképzelést, miszerint a kommunista kormányok, élükön a Szovjetunióval, a pápával nem mint az Egyház fejével, hanem

mint a Vatikán állam első számú vezetőjével tárgyalnak. Kádár János nemrégiben ezt úgy fogalmazta meg, hogy a budapesti kormányzat a katolikus egyház világi államával, a Vatikánnal is kapcsolatban áll. Nos a pápa képviselői Helsinkiben ezt a téves elgondolást utasították vissza, midőn a Szentszék nevében beszéltek. Casaroli kijelentette: Európában és a világban csak akkor valósul meg a biztonság, ha az államok, illetve a népek kapcsolataiból száműznek minden igazságtalanságot. Ez a feltétele annak, hogy az országok és a népek között eredményes együttműködés alapuljon ki. Az államoknak kötelezniök kell magukat, hogy az emberi jogokat tiszteletben tartják. E jogok között a Szentszék megítélése szerint első helyet foglal el a legszélesebb értelemben vett lelkiismereti és vallás szabadság. Amikor a Szentszék azon fáradozik, hogy a népek közt béke legyen, az erőszak minden formáját kiirtsák a nemzetközi életből, az a szándék vezet, hogy a népek közös javát jelentő erkölcsi értékeket is megbecsüljék. A vallás és az erkölcs értékeinek méltó helyet kell adni a biztonság megteremtésére irányuló törekvésekben. Ezen értékek nélkül nincs biztonság.

Moszkva azonban nem így látja

Közismert dolog, milyen nagy súlyt helyezett Moszkva arra, hogy a Vatikán támogassa a biztonsági értekezlet összehívását. Megelégedéssel vette tudomásul, hogy a pápa bejelentette a Szentszék rész-

vételét az értekezleten. A Szentatya június 23-án a bíborosi kollégium előtt hangoztatta, milyen nagy jelentőséget tulajdonít a Szentszék az értekezletnek. A Szentszék magatartása és ismételt nyilatkozatai nem kis mértékben járultak hozzá a konferencia iránt kezdettől fogva táplált bizalmatlanság elosztatásához. Moszkva azonban nem méltányolta a Szentszék támogatását. Mihelyt összeült a konferencia, nyeregben érezte magát. Cinikusan túltette magát a vállalt kötelezettségeken és meggyalázta az értekezletet. Nem engedte, hogy a hatalmi befolyása alatt élő országok sajtója a valóságnak megfelelően tájékoztassák a közönséget a konferencia eseményeiről.

A magyarországi katolikus Új Embert (1973 július 22-én) annyira megzabolázták, hogy Casaroli érsek beszédéből csak a békére vonatkozó részt ismertethette. Egyetlen szót sem írhatott arról, hogy a szentszéki megbízott hosszasan beszélt a vallás és lelkiismereti szabadságról, mint az anynyira óhajtott biztonság lényeges elemeiről. Ennyit ér a Szovjetunió ígérete a vélemények szabadabb áramlásának elismeréséről. A három ülésből álló biztonsági értekezlet első, Helsinki-i szakasza után megmutatta, hogy a kommunistákat nem érdeklik az alapvető emberi jogok. Az sem érdekli őket, hogy a nem kommunista kormányok és a Szentszék mit akarnak. Számukra csak az a fontos, hogy a biztonsági értekezletet a kommunista hatalmi politika eszközévé tegyék. A biztonsági értekezlet tehát az európai ember és népek számára nem hozza meg sem méltóságuk megbecsülését, sem fejlődésük biztosítását.

FÁBIÁN KÁROLY

Zászlóavatás Stuttgartban

Stuttgartban ritkán fordul elő, hogy nyáron kánikula gyötörje a városi lakók szombat délutánját. Az idén, július 4-én

azonban előfordult ez is. Aki csak tehet, menekült a városból, el valamerre a hegyekbe, vagy legalább az üdülést jelentő vízpartra. Ezek után maroknyira volt csak tehető a 81-es Dobó István cserkészcsapat létszáma a zászlóavató ünnepségen.

Stuttgartban a cserkészlet alapkövét a hétvégi magyar iskolának köszönheti. 1967 óta szombat délutánonként szerény létszámmal, majd később megszorodva rendszeresen foglalkoztunk a magyar gyermekekkel. Idő múltán nemcsak a gyerekek létszáma növekedett, hanem helyes pedagógiai érzékkel rendelkező, tapasztalt cserkészek is bekapcsolódtak a munkába. Kiss Nóra, Gémes Itváné és Grynaeus Péter áldozatos munkájával, a cserkészek és szüleik megértő támogatásával a csapat hivatalosan is megalakult, nevét Dobó Istvánról, az egrri hősről kapta. A csapat tagjai több portyán, táborozáson és rendezvényen vettek részt, és mindig sikert és elismerést arattak.

Időszerű volt, hogy a cserkésztevékenységet a köztudatba beépítsék. Erre legalábbiasabb volt a zászlószentelés, amelyet 1973 június 4-én tartottak. Mondhatnánk talán úgyis, hogy történelmi hűséggel elkészített Dobó István korabeli zászlóval a stuttgarti cserkészlányok és fiúk odaálltak a kilencszázötven európai magyar cserkész mellé, hogy tevékenységükkel és jelenlétükkel igazolják a mozgalom ideálját.

A «maroknyi» jelző a mennyiség, vagy a tömeg látványossága mellett találó, de nem megalázó, hanem felemelő. A maroknyi csapatot nem érdek, nem egyéni képességek csillogtatása, hanem a magyar kultúra, művészet, a népviselet megőrzése és fejlesztése tartja össze. Ezért nem érdeklődnek senki vallása, vagy kora felől. Amilyen természetes, hogy a csapat zászlóját katolikus és evangélikus pap is megáldotta, annyira magától értetődik az is, hogy a felnőtt cserkész kezében tartja a kiscserkész kezét, hogy vezesse és irányítsa.

Az egyik cserkésztevékenység szerint: a cserkész minden cserkészt testvérének tekint, elgondolkoztató, üdvös irányelv. Biztosan nem szenved kárt a cserkészeszme, ha átírjuk a nemes törvényt: a magyar minden magyart testvérnek tekint. Ezen a téren is szükségünk van sok olyan «maroknyi» csapatra, mint amilyen a stuttgarti cserkészeké. Mindannyian jól tudjuk, hogy nem egyszerű feladat a mindenkiben testvértlító eszme megvalósítása. A cserkész leányoknak, fiúknak köszönjük, hogy példát adtak és kívánunk nekik tiszta szívből «Jó munkát»!

— e — s

Egy Trianonról szóló francia könyv

Két évvel ezelőtt jelent meg Franciaországban, az «Albatros» kiadásában «Le destin dramatique de la Hongrie» című könyv. Magyarra lefordítva «A magyarság drámai sorsa». Ez a könyv nekünk, magyaroknak igen nagy jelentőségű. Elsősorban azért, mert a Trianon-i igazságtalanságot tárja fel francia nyelven, a francia olvasóközönség számára. Másodsorban, mert olyan személy írta, aki a második világháború alatt, a Franciaország felszabadulásáért vívott harcokban, hősiességével általános közmegebecsülést vívott ki magának és így hangjának súlya van még magas francia politikai körökben is. Harmadsorban a könyv jelentősége abban is megmutatkozik, hogy a színvonalas, történelmi dokumentumokkal alátámasztott érveléseit a francia sajtó előnyösen méltányolta.

A könyv írója Yves de Daruvar. Apja a Trianon-i katasztrófa után hagyta el Magyarországot, francia lányt vett el feleségül, majd Törökországban telepedett le. Ebből a házasságból született a kis Yves, aki rövidesen anyja hazájába, Franciaországba kerül, itt nő fel, iskolai tanulmányait itt végzi, így anyanyelve francia, magyarul nem tud. Mikor elérkezik a második világháború vihara, egész fiatalon önként jelentkezik, hogy harcoljon Franciaországért. Érdeme annál nagyobb, hogy ezt a nemes cselekedetét nem a háború vége felé tette, amikor a győzelem már biztosnak látszott, hanem 1940-ben, Franciaország térdrekenyszerítésekor, akkor amikor a francia nép nagy többsége nemzeti büszkeségét, hazájába vetett hitét elvesztve, meghajította gerincét az ellenség, a német erő előtt. A fiatal Yves de Daruvar ahhoz a maroknyi elítélthez tartozott, aki nem tört össze lelkileg, és a felhős horizont, a reménytelen körülmények ellenére is büszkén a harc továbbfolytatását választotta.

Londonba kerül, a De Gaulle tábornok által felállított «Szabad Francia Hadsereg» tisztje lesz és így harcolja végig a második világháborút. A harcok folyamán súlyosan megsebesül, és még csak lábadozó állapotban van, mikor ismét jelentkezik az elsővonalba. Számos kimagasló katonai akciót hajt végre és a legmagasabb francia kitüntetéseknek lesz a tulajdonosa. A párizsi «Felszabadulási Múzeumban» is meg van örökítve a neve. Háború után magas állami tisztséget tölt be és bár a franciák országuk egyik hőségének tekintik, Daruvar azért nem feledkezik meg arról a távoli, mártírsorsú kis országról sem, amely apjának volt a hazája. És a francia nép köztiszteletben álló fia, a magyar nyelvet nem is beszélő Yves de Daruvar megmutatja, hogy a szíve azért magyar.

Fáradtságot nem ismerő akarattal kezdi

meg a politikai felvilágosító harcot a francia körökben, hogy megrepessze a «Clemenceau-i» szellem igazságtalan jégpáncélját, ami még napjainkban is szemelendővé teszi a francia társadalom nagy részét. Ebbe a hosszú, évek óta folytatott óriási politikai munkába illik bele a Trianonról írott könyve: «Le destin dramatique de la Hongrie». Daruvar a könyvében gazdag dokumentációs kerettel alátámasztott és logikával bizonyítja be a franciák előtt, hogy az elvakult, felületes, minden tárgyilagosságot nélkülöző és gyűlöletből táplálkozó «Clemenceau-i» politikájukkal mélyen súlyos történelmi igazságtalanságot követtek el 1920-ban! Annak az országnak okoztak mérhetetlen tragédiát, amelynek a fiai sohasem voltak ellenséges érzülettel a francia néppel szemben, sőt ellenkezőleg, többen közülük nagy szolgálatot is tettek Franciaországnak a múlt századok folyamán.

A könyv magas színvonalú, rendszerezett, széles horizontú érvelése meglepően pozitív visszhangot váltott ki a francia sajtóban és a francia történészek körében is. Sehol egy negatív reakció, sehol egy rosszindulatú ellenérv. De nem is lehet, hisz Daruvar hangjának súlya, érvelésének metsző logikája mint egy kalapács ütötte meg a téves alapokra épült francia történelmi közszemléletet. Erre a «kalapácsütésre» ki-ki a saját alaptermészete szerint reagált. A franciák őszintébb része elismeri a könyvben felhozott érvek igazát és becsületesen beismeri Franciaország nagy történelmi tévedését, míg a másik része, a hipokriták, mivel Daruvar érvelését megdönteni nem lehet, így inkább a hallgatás homályába burkolóznak.

«Le destin dramatique de la Hongrie» fordulópontot jelent a francia történetírásban, ugyanis ezentúl egy komolyabb történész sem mellőzheti majd a Közép- és Kelet-Európa múltjának analizálásánál ezt az igen fontos forrásmunkát. Az egyik legolvasottabb francia napilap, a «Le Parisien Libéré» a következő véleményt adta a könyvről: «... Valószínűleg ez az első teljes és tárgyilagos munka az 1920-as Trianon-i igazságtalanságról, amely azt a népet sújtotta, amely lelkileg oly közel áll Franciaországhoz. Egy ezeréves nemzet megcsönkítéséért, amelynek fiai mint ahogy a történelem bizonyítja, mindig a kereszténység védői voltak, Clemenceau-t és megtévesztett környezetét terheli a felelősség.»

Victor L. Tapié, híres francia történész, a közép- és keleteurópai problémák neves szakértője pedig így fejezi be a szerzőnek szóló gratuláló sorait: «A franciáknak még sokat kell tanulniok ahhoz, hogy megismerjék valójában Magyarország nemes múltját.»

Elvitathatatlan a tény, hogy a Le destin dramatique de la Hongrie című könyv megindított egy folyamatot a középeurópai kérdésekkel foglalkozó francia történészek körében és ez a folyamat, ha egyszer a Gondviselés lehetővé teszi majd az ősi történelmi, illetve politikai átrendeződést Európában, Magyarország javát fogja szolgálni.

Mi a történelem vihara által idegen földre szétszórt magyarok őszinte szívvel hajtjuk meg tiszteletünk és megbecsülésünk zászlaját Yves de Daruvar előtt, aki ebben a lelki ellaposodás hamis színeivel festett jelenlegi világáramlatban is, idézve Ingold francia tábornok róla írott szavait «... az igaz ügyek lovagja tudott maradni!»

SUJÁNSZKY JENŐ

Minden cserkészcsapat egy-egy menekültet «vállal» évente

A Magyar Cserkész Szövetség ügyvezető elnöke nagyértékű bejelentéssel lepte meg a M. Cs. Sz. közgyűlését. «A cserkész ahol tud, segít» jelmondat alapján, az európai menekült-táborokban színlődő magyarokból minden cserkészcsapat évente egy-egy menekültet kivándorlását fogja elősegíteni.

Olaszország «lágerei» zsúfoltak. Az odatűnt magyaroknak a tengerentúli országok egyre súlyosabb szigorításai folytán nincs hova menniük. Ezeket óhajt intézményesen segíteni a cserkész-társadalom.

Mivel a Magyar Cserkész Szövetség Észak- és Dél-Amerikában, valamint Ausztráliában egyre szélesebb körben érdemelt ki magának hasznos összeköttetéseket, a Bodnár Gábor által bejelentett célkitűzéseknek felbecsülhetetlen a humanitáriánus értéke. A csapatok vezetői lelke-

sen követik ügyvezető elnökük példáját, aki maga is már számos honfitársat segített kivándorláshoz az elmúlt években. Munkalehetőségek és «sponsor»-levelek kieszközlésével a M. Cs. Sz. ismét elől jár a jó példával és bizonyára számíthat jóérvű magyarok közreműködésére is.

Eddig is küldtek derék cserkészeink nagyobb mennyiségű ruhaneműt a táborok lerongyolódott lakóinak. A kivándorlás intézményes elősegítésével azonban újult reményt öntenek a kilátástalanságban elfásult lágerlakók szívébe. Aligha adhatott volna szebb ajándékot a világ magyarságának a cserkészlet. Méltó ez a célkitűzés ahhoz az előbbi cserkész intéző bizottsági határozathoz, miszerint minden cserkészcsapat egyúttal magyar nyelv- és magyarságismereti tanfolyam is: Ausztriától Ausztráliáig.

BÁCHKAI BÉLA

Petőfi élete feláldozásával pecsételte meg az «ezeréves megszentelt magyar fájdalmat»

Az 1973-as Petőfi-év során rendezett megemlékezések keretében Mindszenty József bíboros, Magyarország primása szentmisét mutatott be Petőfi Sándor és a szabadságharcban elesett és vértanúhalált szenvedett hazafiak lelkiüdvéért. A szentmise bemutatására a segesvári csata évfordulójához, július 31-hez legközelebb eső vasárnapon, 1973 július 29-én reggel 9 órakor került sor a bécsi Pázmáneum kápolnájában. A szentmisén — a nyári szabadságok ellenére is — sokan vettek részt, nemcsak bécsi, de más országokbeli magyarok is. A Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége háromfőnyi küldöttséggel képviseltette magát.

Evangelium után a bíboros a következő szentbeszédet mondotta:

Kedves Híveim, kedves Magyarjaim!

A mélyen dondolkozó és hívő br. Eötvös József, aki 10 évvel volt idősebb a költő-fejedeleminél, Petőfinél, hagyott reánk egy elgondolkoztató költeményt. Ebben a költeményben egymás után vonulnak fel a görög, a római és egyéb nemzetbeli apák. Mindegyik hozza magával a fiát és magyarazza mi az ő népük történelmének jellegzetessége. Utolsónak jelenik meg a magyar apa a fiával és azt mondja: «Tiéd Hazám az ezeréves megszentelt fájdalom».

Az a Petőfi, aki világszerte leginkább ismert a magyar költőtársadalomból és idehaza is úgy szerepel, mint a legnagyobb magyar lírikus és aki 1849 július 31-én Segesvárnál nemcsak átértette, de az átértett megállapítást a maga áldozatával meg is pecsételte, az nekünk segít megközelíteni a magyar történelemnek a jellegzetességét.

Petőfi ember volt, voltak hibái is. Ezeknél a hibáknál messze túlemelkednek az ő vonzó vonásai. Az első vonás az, hogy szegény volt. Szegény volt az ő szüleivel együtt. A szülők szorgalmasak voltak, de a balszerencsében összeomlott a meggyűjtött kis családi vagyonuk. De legjobban fájalták a szülők azt, hogy fiúknak a középiskolai taníttatása most kérdésessé vált és ebben a helyzeten a fiatal költő elkezdett bukdácsolni a színpadok és kaszárnyák között, hogy fenntartsa életét. Egyszer megesett az is, hogy a szálláspénzzel adós maradt és restelte ezt. Elkerült arról a helyről, de nem azért, hogy eltemesse az adósság emlékét. Amikor az első költői jutalmat megkapta, nem úgy gondolkodott, hogy magának csinál abból egy pár jó napot, hanem postára adta az ő tartozását. Folytatta tovább életét küzdelmek

közepette. A másik vonás az, hogy példa nekünk az Isten IV. parancsolata felé. Hűséggel, ragaszkodással szerette szüleit. Mi ismerjük egy költeményét: István öcsémhez. Azt mondja: «Anyánkat, azt az édes jó anyát, oh Pistikám, szeresd, tiszteld» — és bizonyos eltúlzással, no meg a rím kedvéért azt is hozzáteszi «imádd». Ez az imádás Istent illeti egyedül, még a legjobb édesanyát sem. Éppen ilyen ragaszkodással és hűséggel volt Magyar hazájához. Ő azt mondta egyik költeményében: «Ha nem volnék magyar, most ideállnék a magyar mellé». Az apja szerb volt, az édesanyja tót. Északi és déli szláv vér csörgedezett az ereiben. Ő mégis szerette a maga és az Alföldnek a lelkén keresztül a magyar világot. Hűséges is volt ehhez a nemzethez. Mikor vándorolgatott, nyomorúságában eljutott egyszer Selmechányára és ott észrevette, hogy az ottaniak körében föllépett a pánszlávizmus, ami elfordulás a magyar lelkiségtől. Amikor látta némely tanárnak és diáktársnak ezt az eltévelyedését, ő megingathatatlanul hűséges maradt a magyar lélekhez.

Tegyük fel a kérdést: Hát az ezeréves, megszentelt fájdalom, az csak szenvedést jelent? Nem! Benne van az Isten végtelen jósága is nagy küzdelmek árán. Két nagy segítsége volt az isteni Gondviselésnek a szenvedésnek a mezején. Már 550 esztendeig tartott párhuzamosan a tatár- és a török-járás, uralom pusztítás, emberirtás és századokon keresztül hiába várta ez a nemzet a szabadulást. Látta Nyugatnak a közönyét, látta a belső magyar hibákat is, hogy mi egymást marjuk, rágjuk, pusztítjuk és a nemzetet pusztítjuk vele. Mindezt láttuk és hát nem volt meg a lehetséges emberileg a magyar felszabadulásnak. És hogy segített a könyörülő isteni irgalom? Hát úgy, hogy hirtelen küldött ennek a nemzetnek egy XI. Boldog Ince pápát, akinek a sírjához a nem-katolikus Thaly Kálmán országgyűlési képviselő és történész, — mint ahogy a parlamentben elmondta — eljárt Rómába és ő ott mindig imádkozott, mert enélkül a pápa nélkül nincs magyar felszabadulás a török alól. Azután ekkor küldött az isteni Gondviselés egy primást, aki 93 éves korában lett primás. Ők ketten teremtették össze a felszabadító háborúnak egész pénzügyi fedezetét. Ezt a fedezetet sehonnan nem tudta volna a nemzet megkenni, csak erről a két helyről. De mikor megvolt a pénzügyi fedezet millió és millió forintokban, akkor is még úgy látszott, akadályozva van a magyar felszabadítás, és néddig azért, mert akkor a megkötött rossz béke akadályozta a felszabadító háború megkezdését. Ebben az esetben is a Gondviselés segített rajtunk, mert most már éppen egy nagyon rossz dolog vált a mi előnyünkre és ja-

vunkra. 1664-ben volt Szentgotthárdnál az egyetlen jelentős győzelem a török fölött 1526 óta nyílt mezőn. Ezt a döntő sikert azonban agyonütötte az ugyanabban az évben megkötött rossz vasvári béke. Olyan rossz volt ez a béke, hogy az akkori primás, Lippay azzal a gondolattal foglalkozott, hogy itthagya az országot, hiszen itt elakadt minden. Olyan békét kapott a török, amilyent, ha ő aratta volna ugyanazt a győzelmet, akkor sem kaphatott volna meg. Így folyt a magyar sors és akkor jött a nemzetnek a nyakába ez a nagy rossz és az Isten csodálatosan nemzeti előnnyé tette azt.

Még tartott az a 20 éves rossz béke. Akkor Kara Musztafa, aki keresztény volt, éppen úgy, mint mi vagyunk, de árulóként átállott a török oldalra dicsőségvágyból. Megjelent még a 20 éves békének a tartama alatt 1683-ban 100.000 török harcosal — persze sok volt abban is a megkeresztelt janicsár — és jött 300 ágyúval és így azokat, akik nem akarták kívülünk — a nemzetet kívül — ezt a fölszabadító háborút, Kara Musztafa belekergette az ő erőszakával. Így azután a pénzügyi fedezetet is fel lehetett használni és megindult a küzdelem a felszabadításért. Ennek meg is volt az eredménye. Nem az egész magyar terület, de a Szent István-i terület, kivéve a Temesközt visszakerült akkor.

Most meg az volt a baj, hogy külső hatalom úgy gondolta, hogy ő hódította vissza ezt a területet, tehát neki hadi jogon joga van itt rendezkedni. Pedig tévedés is volt a dologban. A külföld most a múlttal szemben szépen segített. Azonban a magyar ezredek apadtak le legjobban ebben a fölszabadító háborúban. Mivel ilyen jelenségek voltak, mint az abszolutizmus, stb., a magyar nemzet felszabadításáig csüggeteg volt az eredmény ellenére is. Csüggeteg volt és 1780-tól 90-ig, 90-től tovább 1825-ig a magyar történészek úgy beszélnek erről, mint a magyar letörtségnek a korszakáról. A csüggetegség, reménytelenség ma is oly nagy baj volt a nemzetre, mint a török uralomnak pár évre elhúzódása.

Hát most megint az Isten segített. Ugyanaz az agg primás, aki a török felszabadító háborút finanszírozta, a nemzet új-jáépítésére is minden áldozatot meghozott a maga igénytelen életében. Sőt adott a szegény rokonainak is a javakból. Ez a primás 10 esztendeig katonáskodott, azután lett kispap. Ennek a Pázmáneumnak a megelőző épületében volt ő kispap és Pázmány már a naplementén állt akkor,

Mindszenty bíboros-primás a szószéken

amikor ő vizsgázott. Akkor ő felfigyelt erre a kispapra. Ez nem is volt nemesember, pedig az édesapja Szécsény ostrománál vesztette életét. Akkor Pázmány szerzett neki nemességet. Felszentelték és gyűjtötte a pénzt folyton a nemzetnek. Most találtam egy mérnöki számítást, hogy mai értékeléssel több, mint 200 millió forintot — mai forintot — fölülmúl az a tétel, amit a fölszabadító háborúra és azután az újjáépítésre ő adott. Szerencsére adott a szegény rokonoknak is. A Dunántúlon a nyugati megyékben a gazdátlan birtokokat megszerezte olcsón akkor és adott a családnak is. A családból Ferenc és fia István kapitány idejöttek Bécsbe és hatása alá kerültek Hofbauer Szent Kelemennek, aki Bécs apostola volt. Idegen a magyartól, de ezt a Ferencet kivette a szabaddóműves páholyból és hatott rá: nem szabad csüggetegnek lenni, tenni kell a hazáért. És Széchényi Ferenc megalapította a Magyar Nemzeti Múzeumot. Kellett, köröskörül már mindenütt volt, minden népnek, csak a török és tatár megkéslette a mienket. Aztán fia, István pedig a kapott vagyon évi 60.000 forint jövedelmével elindítja a Magyar Tudományos Akadémia alapítását, amivel a spanyol, francia már régen előre volt. Aztán ugyan ő megépítette a Lánchidat, megszabálvoztta a rakoncátlan Tiszát, lement a Vaskapuzhoz, azt is rendbehozta.

Ekkor látta a nemzet, hát hiszen mi élünk, mozgunk és cselekszünk. Akkor az álmos magyar országgyűlés is kezdett mozogni és indulni a törvények meghozatala terén. Egymást érték a törvények és azok között benne volt az, hogy Magyarország

szabad és független ország, semmiféle más országnak nincs alávetve. Azután fölszabadították a nemzetnek a zömét, a jobbagságot, — gyönyörű szépen viselkedett a török időkben a jobbagság, pedig elkeserítve kezdte a török időket. A katolikus egyház lemondott a 800 év óta érvényben lévő tizedről — és pedig kárpótálás nélkül. Mindezek a törvények szentesítve voltak V. Ferdinánd király által. Megjött az első magyar felelős miniszterium, olyan egyéniséggel az élén, mint gróf Batthyány Lajos és a kormányban ott volt egy olyan valaki, mint gr. Széchényi István. (Széchényi György primás nem használta, ő nem volt arisztokrata, de a rokonainak megszerezte a grófi rangot. Így lett István is gróf és az édesapja, Ferenc is gróf. Így indult el.)

Azonban kívülről megmozdult az árman, félretették a szentesítő királyt, jött a megszálló sereg és Délen és Keleten, — a török időkben itt megmentett három nemzetiséget felláztották a magyar nemzet ellen magyar területen. Ekkor kezdődött el a sorozóbizottságok működése itt benn. Kiürültek a középiskolák, a nagy diákok elmentek honvédnek. Kiürültek a szemináriumok, kispapok, de az előljárók is elmentek. Ez a honvédség kiverte a megszálló sereget és leverte a felláztított nemzetiségeket Délen és Keleten. Akkor mondotta azt Petőfi Sándor, ha eddig nem lettem volna magyar, most én is közéjük állnék. És ő is résztvett a honvédek sorában és most az történt, hogy a vesztesek hívták az orosz cárt és ő 200.000 katonát küldött ide, amelyhez a magyar hadsereg már fáradt és kevés volt. Így történt, hogy

ezzel a cári sereggel szembekerült Petőfi is, a lengyel Bem tábornok erdélyi seregében. Az említett napon Segesvárnál odaadta életét. Ő azt énekelte, «egy gondolat bánt engemet, ágyban, párnák közt halni meg... ott essem el én a harc mezején...» Úgy is történt. Hozta ezt az áldozatot úgy, hogy 26. életévében volt. Hagyott itt fiatal özvegyet, újszülött gyereket árván. Így pecsételte meg azt az ezeréves megszentelt magyar fájdalmat.

Ugyanaz a báró Eötvös, aki megszólaltatta ezt a megszentelt fájdalmat, megírta most a Karthauzit, és a Karthauzival, aki egy szerzetes, mondatja el, hogy «csak az önzőnek nincs vigasztalása ezen a földön», öröme, vigasza csak az önzetlen léleknek tud lenni.

Ezekkel a gondolatokkal ajánljuk föl most a szentmise áldozatot Petőfi lelkéért és mindazokért a magyar hősökért, akik öelötte századokon keresztül életüket áldozták a magyar hazáért és a magyar nemzetért és mindazokért, akik Petőfi után az első és a második világháborúban, aztán tovább 1956-ban életüket adták ezért a hazáért.

De odatesszük a magunk ügyét is. Az emigránsok és az otthoniaknak ügyét is. Rátesszük a paténára és kérjük azt, hogy mi is lehessünk, mint énekünk mondja: tiszták, hősök, szentek, önzetlenek. Kísérjük figyelemmel a mi emigráns testvéreinket és ahol Petőfinek a nyelve és az ősöknek a nyelve elhalkul, elhallgat, ott tegyük meg szépen, — nem korholólag — a számonkérést a magyar nyelvért a fölnövő nemzedék sorában. Ezekre is kérjük Isten áldását a mai szentmisében. Amen.

A szentmise után a hercegprimás audiencián fogadta a jelenlévőket, mindenkivel elbeszélgetett, majd főpapi áldásban részesítette a megjelenteket, azok családtagjait, valamint az otthon és az emigrációban élő magyarságot.

A háromtagú svájci magyar küldöttséget a primás külön kihallgatáson fogadta.

CZETTLER ANTAL

A BÍBOROS-PRIMÁS KANADAI ÚTJA

Mindszenty József bíboros szeptember 18-án indul amerikai útjára. Ezúttal csak Kanadában látogatja meg a magyarságot. Montrealban és Torontóban résztvesz a Szent István Millennium ünnepségein s meglátogat még néhány magyar központot.

Kanadából az USA-ba repül, hogy szept. 30-án felszentelje a New Brunswick-ban újjáépített magyar templomot.

Október 3-án tér vissza a bíboros-primás Bécsbe.

Események és közlemények

« JAMBOREE GÖDÖLLŐ 1933-1937 »
KERULETI NAGYTÁBOR

1973 július 29-én, vasárnap reggel kúszott fel az árbócra először a magyar lobogó a jubileumi táborban. A komor felhőket kergető szél alábbhagyott és akkor láthatóvá vált a zászlóra himzett cserkészjelvény és Gödöllő szimbóluma, a csodaszarvas. A Magyar Cserkészszövetség Európai I. kerületének nagytábora megnyílt. A tábornak jubileumi jellege van, a gödöllői 1933 évi világjamboree évfordulóját ünneplik.

Zuhogó esőben, kemény hideg szélben történtek az előkészületek és nem enyhülő, kegyetlen időben érkeztek a csapatok és verték fel a táborot. A parancsnokság örömmel nézett végig a bőrig ázott, de türelemmel és szívósan szorgoskodó leány- és fiúcserekszek csoportjain. Igaz ez? Szinte a régi jó időket idézte a kép, és ha meggondoljuk, hogy legnagyobb részben a már külföldön született magyar ifjúság szállt itt Pottensteinben táborba, úgy ez a táborverés a magyar cserkészvezetés kitartó munkáját dicséri, mellyel nemcsak már a második generációt neveli jó cserkészsé, de egyedülálló módon, tervszerű oktatással küzd a külföldön élő magyar ifjúság magyarságának megőrzéséért.

A tábor lakói mind magyarul beszélnek, bár egyesek idegen accentussal. Természetesen ez nagy részben a szülők érdeme is, de a magyar ismeretek terjesztését a Magyar Cserkészszövetség által kiadott és a táborparancsnok asztalán látható magyar tankönyvek árulják el.

A tábor létszáma, az eddigi európai kerületi táborok közt a legnagyobb, 120 fiú és 110 leány érkezett a szélrózsa minden irányából. Németország, Ausztria, Franciaország, Belgium, Svédország, Olaszország, Svájc, Kanada, USA, Ausztrália azok az országok, melyeknek magyar lakóiból áll a tábor.

A tengeren túlról érkezettek egy csereakció résztvevői. Ugyanis három év előtt valósult meg a Magyar Cserkészszövetségnek az a terve, mely szerint minden nyáron egy csoport fiatal amerikai cserkészvezető jön európai tanulmányútra, és ugyanannyi európai látogatja meg Amerikát. Az idei csereakció európai részéről más helyen emlékezünk meg részletesen. Áldozatkész öregcserekszek már hónapokkal előbb elkezdtek a táborhely technikai előkészítését és most a néhány napon belül összegyűlt 230 cserkész hangyákként varázsolt elő egy nagytábor, minden szükséges műszaki felszereléssel, valamint fantáziával és ízléssel megalkotott díszítéssel. Az autóval érkezőt egy festői szépségű völgyben felállított valódi székelykapu fogadja, mely pontosan az eredeti után készült, tökéletes konstrukcióval, szeg és enyv nélkül, tisztán facsapolással összeépítve, népművészeti források szerint festve. A hatalmas munka pontosan időre elkészült, és felállítása után néhány

perccel begördült rajta az első hivatalos látogató autója.

Jellemzésül a tábornak csak néhány érdekes részletét említjük meg. A sátraktól elkülönítve, egy áramfejlesztő gépegység látja el a tábor nagyobb helyiségeit (sátraikat) elektromos világítással. A parancsnokság iroda sátrát, a konyhát, a szertárat stb. A konyha nagyteljesítményű tűzhelyei, az építési munkákat kiszolgáló műhely célszerű kézi gépei, a számtalan plasztikból készült és vidám színekben virító edények, víztartályok és fürdőmedence mint színfoltok is üdítő látvány. A tábori kórház és orvosi rendelő modern felszerelésével és főként kiváló orvosfőnökével megnyugtató érzés résztvevőknek és aggódó szülőknek.

Első helyen kellett volna a lelkiekről megemlékezni, de hát a külső, látható forma ötlük előbb a riportert szemébe. A különböző felekezetek lelkészei gondoskodnak az ifjúság lelki táplálásáról az ökumenikus egyetértés legszebb formáiban. A cserkészoktatás tanrendje nagy gonddal úgy van összeállítva, hogy abban helye van a cserkészlet időtálló alapelveinek, a tábori technika nélkülözhetetlen fogásainak, és a magyarság-ismeretek minden ágának, így a magyar földrajz, történelem, népművészetek (kézimunkák, zene, tánc) elméleti és gyakorlati részének. Minden napra jut mindenből, és az idősebb cserkészvezetők mint oktatók az eddigi eredményektől lelkesítve látják el feladatukat. A táborötzekek műsora jellemző példája ennek a törekvésnek. A szokásos énekek és tréfák mellett egyre nagyobb tért hódítanak Európában a tanulságos és irodalmi értékű műsorszámok.

Tábori körsétánk alatt is feltűntek már a tábor főtere zászlóival, a tábori oltárok, a táborötzekek terei, mint külső jelei annak az életideálnak, melyet a cserkészlet maga elé tűzött és melynek reális értékét fél évszázad igazolja.

Ez a magyarázata annak az eredménynek is, melyet az egész világon folyó magyar cserkészmunka során a pottensteini jubileumi tábor felmutat. A fent leírtakat az a tervező és szervező munka fogja össze és valósítja meg a gyakorlatban, melyet kisbarnaki Farkas Ferenc főcserkész védnöksége alatt Köllely György táborparancsnok és kipróbált vezérkara vezet. Még a sárganyakkendős tábori rendőrség tagjai is tapasztalt cserkészvezetők, akik pedagógiai érzékkel és mindig a magasabb szempontok szerint látják el rendfenntartó szolgálatukat.

Az ideális természeti környezet, a pontosan és jó minőségben működő élelmiszerellátás fontos előfeltételei egy cserkészletnek. 230 főnek két hétre ideális otthont biztosítani majdnem megvalósíthatatlan feladatnak látszik. A tökéletes megoldást Mons. Varga Gábornak köszönjük.

TIBURTIUS

LEVÉL A SZERKESZTŐHOZ

Főtisztelendő Atyám!

Az «Életünk» utolsó számában megjelent: «Casaroli Budapesten» című cikkhez néhány szó magyarázatot szeretnék fűzni.

Zichy Ferenc dédatyámnak (Vedröd: Voderadi, Pozsony m. szül. 1811, meghalt 1900 — az Andrássy kormány alatt a Monarchia konstantinápolyi nagykövete) 4 fia volt. Köztük egy ikerpár: Ágost és Ferenc. — Ferenc pap lett és IX. Pius pápa szolgálattevő kamarása (cameriere serviente) volt. — Vakbélgyulladás következtében fiatalon hunyt el Rómában. Az ő hagyatékából maradt a cikkben említett püspökkereszt ikertestvérének, Ágostnak; (Fiume kormányzója, főudvarnagy). 3 leánya volt, köztük a legidősebb Zichy Mária, akiről a cikk megemlékezik.

XI. Pius pápának iskolatársa (sőt hosszú időn át egy padban ültek) és barátja volt az elhunyt Zichy Ferenc pápai kamarás, ezért ajándékozta Zichy Mária az említett püspökkeresztet a pápának.

Zichy Mária ma is él Bécsben, — ez évben ülte 90. születésnapját Máriazellben.

Miután ez a kereszt az Esztergomi Múzeumba került a cikkíró szerint, mégis helyesnek tartom, hogy ismert legyen a valódi történet.

Széchenyi Ágost

ÚJJÁALAKULT A PÁRIZSI MISSZIÓ TANÁCSA

Dr. Hiero István volt kölni lelkésznek Párizsba való áthelyezése kapcsán újjáalakult a párizsi misszió tanácsa is. Rövid idő alatt már a harmadik ülését tartotta és kiegészítése után a tanácsstagok a következő vezetőséget választották:

Egyházi elnök hivatalból: Dr. Hiero István, világi elnök: Cserháti Lajos, alelnök: Fehér László, pénztáros: Dorange András, akinek az utasítása szerint vezetnek a könyveket, könyvelési ellenőr: Bogdán Henrik és Császár László, ügyész: Dr. Léh Tibor.

A tanács egyben megerősítette Kiss Imre tanácstagot a cserkészlet irányítói és vezetői tisztségében és megbízta Kiss Lajosné, hogy alakítson kultúrszakosztályt és abban a tanácsot mint annak tagja képviselje.

A LELKIPÁSZTORI KONFERENCIÁT

1973 október 8-12-ig tartjuk az erlenbadi ferences nővérek házában.

Cím: D-7591 Obersasbach bei Achern/Baden. Haus Hochfelden. Tel. 07841/3031.

A németországi Papi Szenátus P. Mórocz Istvánt kérte fel a konferencia előkészítésére. Címe: D-68 Mannheim 1. Friedrich-Ebert-Str. 34. — Már most jegyezzük elő a terminust, hogy minden körülmények között résztvehessünk a konferencián.

Kiscserkészek, fel a fejfel

Ezt a lendületet vitte szét Európába 60 kiscserkész a Bärnhof-i nyári táborról. És a nagycserkészek közül, akik a táborot vezették, ki tudná elfeledni Eszti, Zsuzsika, Andrea, Lacika és társaik pajkoságait, vidám kedvét és könnyekben kitörő honvágyát, amikor mamájukra gondoltak! Krisztina ennél ravaszabb volt, mert születésnapot ünnepeltetett, amikor látta, hogy néhány társa névnapot tart. A párizsi Pétert mindig a tábor titkai érdekelték. Mikor megyünk az erdőbe? Ki rakja meg a tábor tüzet? Mi mindent lehet a bal-tával és a törrel csinálni és mi kell ahhoz, hogy ezeket a szerszámokat a tábor végén jutalomként meg is kapja. Petőfi lett a tábor kedvelt költője. János Vitéz, családi és szabadság-versei mélyen vésődtek az új nemzedék lelkébe. János Vitézből egy-egy jelenetet a tábor tűznél is előadtak. A táborlakók olyan birkannyájjal lepték meg János Vitézt, hogy bégetésüket aligha fogja egykönnyen elfelejteni. Emlékezetes marad a Magyar nemes és Sári néni megjátszása is, nemkülönben a portya a teleholdas éjszakában. Amikor éjjel táján kiértünk a sötét erdőből és letelepedtünk a rétre, sorra kerültek Petőfi megzenésített költeményei. Milyen másként hangzott ott a bärnhofi éjszakában a «Füldik a holdvilág az ég tengerében» — a «Kis lak áll

a nagy Duna mentében», a Juhászlegény, szegény juhászlegény» a «Befordultam a konyhára» stb. A cserkészet nyújtotta romantikát az ilyen környezetben sokkal könnyebb átélni és megszeretni, mint az iskola padjaiban.

Izgalmas téma volt a népművészet, az elsősegély, az útjelek meg a tábor tűz rakás és a mindennapos konyhaszolgálat, amit az őrök felváltva végeztek. Mit szólnak volna a mamák, ha látták volna alig néhány éves fiacskáikat és lányukat a konyhában sürgölődni, mosogatni, törülgetni, az ebédlőben teríteni dalos ajakkal és jókedvvel? Mennyire meglepődtek volna, ha reggel ott lettek volna az ébresztőnél és látták volna, miként ugrik ki pillanatok alatt a hatvan kiscserkész a meleg ágyból és szalad reggeli tornára az udvarba. Utána mosakodnak, ágyat vetnek és kitakarítják a szobájukat. Foglalkozás, munka, játék, fahordás, fáradság, napsütéses eső itt könnyen elviselhető, mert a népdalok és játékok lendületben tartják az őröket. Magyarul is könnyebben tanulnak, mert a népdalok beviszik lelkükbe a magyar nyelv muzsikáját és ritmusát, ami hamar megtisztítja magyar beszédüket az idegen nyelvek zenéjétől. Nagy jót tennének a családok a kiscserkészekkel, ha odahaza gyakrabban éne-

kelnék velük szép népdalainkat és magyarul beszélne velük, hogy a Gödöllői Jamboree 40 éves jubileumáról magukkal vitt élményeket ne nyomják el bennük a szürke hétköznapok. Folytassák es-ténként a sok szép magyar monda, mese, Petőfi-versek elbeszélését, hogy fejlődjék bennük magyar öntudatuk és gazdagod-jék élményviláguk. A sok szórványban élő kiscserkész és családja így kapcsolódhat be a Magyar Cserkészet történelmi jelentőségű munkájába és jövőben annál nagyobb örömmel láthatjuk viszont egymást.

KONYVAJÁNLÁS

Ferdinand Ritsel O F M: Pio Atya. Prugg Verlag, Eisenstadt. 1973.

Az 1968 szept. 23-án meghalt stigmatizált Pio Atya életével foglalkozik ez a kis füzet. Nem szenzációhajhászás a célja, hanem egy istenes embernek lelki nagyságát rajzolja s azoknak óhajt segítségére lenni, akik őszintén keresik az öntökéletesedés útját s mélységes, imádságos életre törek-szenek. Ezek fenti kiadványban jó vezetőre fognak találni.

A magyar nyelven, 65 oldalon megjelent füzet ára 10 osztrák Schilling. Megrendelhető a következő címen:

P. Radnai Tibor, A- 1010 Wien, Tegetthoffstr. 2.

AZ ARANYOZOTT SZELENCE

A nagy francia forradalom idején egyik falusi plébános erős bádogszelencébe helyezte a Szentostyákat és elásta kertjében, arra gondolván, hogyha a forradalmárok jönnének, ne szentségtelenítsék meg azokat, viszont, ha beteghez hívnák, legyen mihez nyúlnia.

Alig készült el munkájával, jöttek a jakubinusok, kifosztották a templomot és börtönbe, s utána vérpadra hurcolták a plébánost.

30 év múlva kapott a falu megint plébánost. Miután nagyjából rendbe hozta a templomszolgával a templomot és a plébániát, ásni kezdtek a kertben. Egyszerre csak keménybe ütközött az ásó, mellette nyomott a földbe s íme erősen rozsdás bádogdoboz fondult ki a nyomásra. Kinvitotta és nyomban térdre is ereszkedett, mert a kívül rozsdás szelence belül aranyos volt és a benne lévő Szentostyák épek...

Így aranyozza meg az Úr a gyakran áldozók lelkét!

A KRUMPLI-CSODA

1945-ben, miután már nem kellett az óvóhelyre lemenni és a háborús nyomok nagyjából eltűntek a lakásokból, egyik országoshírű ifjúsági vezetőnk és írónk felfedezte, hogy még fél zsák burgonyája van. Hirtelen eszébe jutott Bécsben élő

fivére és családja, akiről tudta, hogy olyan övezetben laknak, ahol a megszállók nem osztanak élelmet. Ó, sóhajtott, hogy elküldeném nekik a burgonyát, de kívül és hogyan?...

Másnap jelentkezett nála egy családanya, aki időnként segítségére volt nagytakarításoknál, mosásoknál és elpanaszolta, hogy mennyit éheznek még burgonyájuk sincs, hogy a gyerekeknek legalább azt adhatna.

Nekem volna itt egy fél zsákkal, mondta Frieda néni, Isten nevében odaadom, hiszem, hogy az öcsémnek is visz valaki Bécsben...

Úgy is történt. A családanya szorgalmasan hordta szatyorjában 2-3 kg-ként a burgonyát, amely napon az utolsót vitte, levél érkezett Bécsből, amelyben a sógor-nő boldog örömmel jelezte, hogy egy idő óta minden második nap megjelenik egyik Bécs környéki faluból egy asszony 2-3 kg burgonyával és menti őket ezzel a nagy éhezésektől.

A. NÖVÉR

Rosenheimben az idén is megrendezték a «vámosok» és «farizeusok» labdarugó mérkőzését. A vámosok az adóhivatal és a vámórség tisztviselői, a farizeusok pedig a münchen-freisingi egyházmegye papjaiból kerültek ki. A csata döntetlenül, 3:3 eredménnyel végződött. A tiszta hasznót a rosenheimi árvaház lakóinak támogatására ajánlották fel.

SZENT ISTVÁN-UNNEPSÉGEK:

A Svájci Magyar Egyesületek rendezésében 1973 aug. 18-án este és aug. 19-én, vasárnap **L a u s a n n e b a n** és **G e n f b e n** koncelebrációs szentmisével és baráti együttléttel emlékeztek meg a magyarok Szent István első apostoli királyunkról. Az ünnepi szónok mindkét helyen Ft. Deli Imre volt.

A nyári szünetek ellenére aránylag szép számmal vettek részt az ünnepeken.

A nyári szünetek ellenére is aránylag igen szép számmal vettek részt az ünnepeken.

Európában csökkenő tendenciát mutat a lelkészek utánpótlása. 1970-71-ben egész Európában — Lengyelországot és Jugoszláviát kivéve, ahol a papi hivatások száma emelkedőben van — 2.106 újmisést szenteltek, míg ugyanezen időszakban 3.097 pap hunyt el.

Svájcban megegyezést írtak alá az evangélikus, az ókatolikus és a római katolikus egyházak képviselői arról, hogy kölcsönösen érvényesnek ismerik el az aláíró egyházak által kiszolgáltatót keresztiséget.

Egy új proletariátus felé?

A legújabb kutatások szerint csak Németországban (más nyugati országokból még hiányoznak az adatok) évente 75 ezer, az iskola padjait elhagyó fiatal nem tanul tovább, hanem megelégszik segédmunkási, vagy ehhez hasonló elfoglaltsággal. A szociológusok máris egy új proletár réteg kialakulásáról beszélnek és amikor a helyzet veszélyeire rámutatnak, egyben megnevezik az okot is, amiért a fiatalok lemondanak, mondhatnám, könnyelműen lemondanak a továbbtanulás, vagy -képzés lehetőségéről. Egy fiatal segédmunkás ugyanis aránytalanul többet keres, mint egy ipari stb. tanuló s így sokkal hamarabb összejön az az 1.500 márka, amelyen megveheti a kismotort, mely szíve egyetlen vágya és kívánsága. Az életét irányító elv ugyanis: minél gyorsabban, minél több pénzt keresni. Ez az első ok.

A másik már viszont a családi környezetben keresendő. A szülőknél talán még meglenne a tisztánlátás gyermekük jövőjét illetően, hogy képezzék magukat, tanuljanak valamilyen mesterséget, de nem tudják akarataikat keresztülvinni. Ha viszont erőszakhoz folyamodnak, gyermekeik passzív ellenállásba ütköznek, egyszerűen nem jelennek meg kiképzési helyükön, meg az ipariskolában. A szülőknél ezek után nem marad más hátra, minthogy a kisebb rosszat válasszák: még mindig jobb, ha valahol dolgozik, mintha egész nap az utcán csavarogna és a napot lopná.

A megkérdezett fiatalok szavaiból viszont az vehető ki, hogy egyszerűen un-

dorodnak a tanuláshoz még a gondolatától is. Legtöbb közülük már az elemi iskolában sem tudott megfelelő eredményt elérni, többször megbukott, tehát nem normális körülmények között vált meg az iskola padjaitól. Ez pedig megint csak a szülői otthon helyzetével függ össze. A megkérdezett szülők közül sokan bevallották ugyanis, hogy gyermekeikkel nem volt idejük foglalkozni, mivel mindketten állásban vannak, amire pedig nem is a szükség kényszeríti őket, hanem a nagyobb kényelem iránti vágy, — s így gyermekeik egész nap magukra voltak utalva.

Ennek azután az lett a következménye, hogy a fiatalok elutasítanak minden továbbtanulást, meg szakmai kiképzést, de ugyanakkor minél több pénzt akarnak keresni, hogy «megengedhessenek maguknak dolgokat». Tehát a munkahivatal által kiközvetített munkahelyek közül csak azt fogadják el, ahol jól fizetnek, nem kíván túl nagy fizikai megerőltetést és emellett érdekes. Sokan közülük, mihelyt elérik a megfelelő kort, arra készülnek, hogy önként beálljanak a hadseregbe, elsősorban éppen a jó kereseti lehetőség miatt. De ennek van egy másik oka is. E pályaválasztás mögött ugyanis meghúzódik a fiatalok lelkében a vágy a bajtársiasság és a rendezett életkörülmények után. Ezen talán sokan csodálkoznak, pedig a mai családi és társadalmi viszonyok elég magyarázattal szolgálnak erre. Ezek a fiatalok sem a családban, sem a velük egykorúak között nem találtak eddig igaz,

bensőséges emberi kapcsolatokra, de vágyódnak utána s azt hiszik, hogy majd a hadseregben találják meg, amely szemükben olyasmí, mint «egygyondolkodásúak sorsközössége». A rend hiányzik testi és lelki életükből, érthető, hogy vágyódnak utána. Valószínűleg nagy lesz majd csalódásuk, ha majd rádöbbennek, hogy egy mai modern hadseregnek semmi köze az idegenlégio szelleméhez, mely az emberi élet kivetettjeinek, stb. volt egykor menedéke.

Elsősorban a «civil» társadalomnak lenne a hivatása, hogy segítségére legyen a fiataloknak, hogy tudjanak gyökeret verni és beilleszkedni a közösség életébe. A társadalmon belül pedig a családnak, a szülőknél kell belátni, hogy helytelen úton járnak, hogy a fiataloknak anyagi jólétben, kényelmes otthonon és bőséges zsebpénzen kívül még más is kell, ami előkészíti őket az életre. Elsősorban a szülők tartsák az életet többnek pénzszerzési és élvezeti lehetőségnél. Csak ha a szülők lelkében és a családi otthonban rend, béke és bensőség uralkodik, várható el, hogy az életbe kikerülő fiatalok is magukkal viszik ezt önálló életükbe. A csak anyagig látó és csak anyagban gondolkodó szülők gyerekeit ezzel szemben nem vezeti majd semmi más az életen át, mint ami a szülőket: az önzés és a matéria. Ezzel pedig máris le van rakva az alap egy új proletariátus számára.

Néhány meglátás, amin a szülők, de a fiatalok is elgondolkozhatnak, — egy induló új iskolaév küszöbén.

MEGYESI ANDRÁS

Az élet könyvéből

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Juhász György András és Nagy Ágnes Zsuzsanna, 1973 júl. 22-én, Traiskirchen

Németországban:

Magyar János és Bodoni Éva, 1973 júl. 15. Münchenben

Görög László Tibor és Nagy Ágnes Erzsébet, 1973 aug. 17-én, Münchenben

Nádor Ferenc és Sulyok Emőke, 1973 július 14-én, Stuttgartban

A KERESZTSÉG SZENTSGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Ausztriában:

Kárpáti Zoltán Miklós, 1973 jún. 9-én, Bécs Kovács Monika, 1973 június 10-én, Traiskirchenben

Lőrincz Andrea, 1973 jún. 23-án, Bécsben

Németországban:

Köhler Andreas Richard, Dr. med. Richard Köhler és Charlotte Köhler szül. Dobolyi fia, 1973 július 20-án, Sindelfingenben Hofinger Dirk, H.Theodor és Sánta Katalin fia, Hamburgban

Ancsicsev Andrea, A. Sándor és Zsámboki Mária fia, Flensburgban

Illényi Márta Krisztina, I. György és Csiha Márta leánya, 1973 aug. 12-én, München Huszágh Adrián Sándor, Huszágh Aranka fia, 1973 július 1-én, Münchenben

Svájcban:

Mező Melinda, M. Gyula és Julianna leánya, 1973 aug. 15-én, Monthey-ban Rosenthal Nicolas, R. Nicolas és Carmen fia, 1973 aug. 16-án, Genfben

AZ OROK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Boroviczeny Károlyné szül. Schönborn, 80 éves, 1973 júniusában, Bécsben

Belgiumban:

Gyimes Istvánné szül. Gmeinder Margit, 1973 június 26-án, Brüsszelben

Németországban:

Róza Adrienna Pattantus szül. Ábrahám, 86 éves, 1973 jún. 30-án, Stuttgartban

Gróf Nádasdy Pál, 63 éves, 1973 jún. 13., Oberreitnauban

v. Luczfalvy Jancsó Pál, 60 éves, 1973 július 8-án, Rosenheimben

Török József, 86 é., 1973 júl. 12., München Fodor János, 67 éves, 1973 aug. 1-én, Bp.

Svájcban:

Farkas János, 53 é., 1973 aug. 10-én, Gais Kamarás Pál, 1973 aug. 13-án, St.Gallen

A NAGY IGÉRET

1947 júniusában fürgén indult útjára az Atlantic nevű kisebb óceánjáró a nyílt tengerre. Már majdnem a félúton jártak, amikor jelentették a kapitánynak, hogy az egyik utas, egy édesanya hirtelen nagyon rosszul lett. Orvos volt a hajón, aki nem sok biztatást állapított meg, maga az aszszony is úgy érezte, hogy ütött számára az utolsó óra. A hajón nem volt sem pap, sem kápolna. Ó Uram, fohászkozott a beteg anyja, minden első pénteken elvégeztem a szentáldozást...

A kapitány hirtelen S. O. S. jelzéseket észlelt. Kiderült, hogy a közelükben egy teherhajó küzd a süllyedés veszélyeivel. A kapitány azonnal horgonyoztatott és mentő-expedíciót küldött az adott irányba.

Sikerült a hajóról minden személyt megmenteni, de a gőzös maga elsüllyedt. Mikor már minden menekült a fedélzeten volt, kiderült, hogy van köztük katolikus pap is, aki magával hozta a Legszentebbet.

A beteg anyja megkapta a szent útravalót, rövidesen meg is halt. Testét elnyelték a hullámok, de lelke az Úrhoz szállt, mert Jézus Szíve betartotta ígését.

Bukarest meghamisította a vatikáni nyilatkozatot

A feszültségekkel leszámoló új keleti politika mindent megtesz, hogy emberséges, előkelő, bizalmat sugárzó légkört teremtsen a kommunista vezetők körül nyugati látogatásaik alkalmával. A Vatikán egy idő óta élen jár ebben a törekvésben. Még a látszatát is igyekszik elkerülni annak, hogy a kommunista diktátorokat gazságaikra, rendszerük embertelenségeire, a bebörtönzött papok és becsületes világiak szenvedéseire emlékeztesse. A román kommunista párt vezetőit és egyben az állam elnökét annak ellenére, hogy csak magánlátogatásra jelentkezett a Vatikánban, az államfőnek kijáró teljes pompával fogadták. A Vatikán nagyra értékelte, hogy Ceausescu befejezve olaszországi hivatalos látogatását, Északolaszországba utazott, ahol gyárat tekintett meg és gazdasági szakemberekkel tárgyalt, s utána visszatért Rómába, hogy tiszteletét tegye a pápánál. Külön vatikáni megbízott fogadta a fiumicioni repülőtéren, a Vatikán határán magasrangú államtitkársági képviselők üdvözölték és kalauzolták a pápához. Magával vitte munkatársait is. A Vatikán kiemelte az esemény fontosságát és nyilatkozatában hangoztatta, hogy a látogatás jelentőségét eléggé érzékelteti a személyek méltósága és száma. A kimagasló vendéget, Ceausescu államelnököt felesége is elkísérte a pápához. Ott volt a román kormány miniszterelnökhelyettese, a külfölddel folyó kereskedelem minisztere, a külügyminiszter, a nehézipari miniszter, Románia olaszországi nagykövete és egy követségi tanácsos. A látogatás május 26-án történt a déli órákban. A pápa magánkönyvtárában fogadta Ceausescut és négy szemközt megtárgyalták a világpolitika időszerű problémáit, az országok egymásközi kapcsolatait, kiemelték, hogy e kapcsolatoknak a bizalom jegyében kell fejlődniök. A Vatikán egyetértett a román vezetővel abban is, hogy az államok ne avatkozzanak be egymás ügyeibe, dolgozzanak a békéért és gondoskodjanak arról, hogy biztonságban éljenek a népek.

A pápa vendége előtt kifejtette a romániai katolikus egyházi élet különböző vetületeit.

Bukarest hamisít

A közös nyilatkozatot mindkét fél aláírta. Bukarestnek azonban nem tetszett a szöveg, mert ha azt nyilvánosságra hozza, a romániai görögkatolikusok nyomban észreveszik, hogy a pápa róluk is beszélt az államfővel. Ezt a benyomást azonban minden áron el kellett kerülni. Tehát vállalni kellett a vatikáni szöveg meghamisítását. És ez meg is történt. A Bukarestben megjelent szöveg, szemben a vatikáni nyilatkozattal, nem húzza alá Ceausescu pápai kihallgatásának fontosságát, jelentőségét. Ezt kihagyva a vatikáni szövegből, csak szívélyes találkozót említ. Tehát befelé, a román nép felé Ceausescu leértékelte a vatikáni látogatást.

Azt se akarta befelé hangoztatni, hogy a Vatikán illetve a pápa komoly erőfeszítéseket tesz a béke érdekében. Csak azt ismerte el, hogy a Vatikán is hozzájárul a béke nemes ügyének támogatásához.

A legsúlyosabb hamisítás az egyházi helyzetről szóló szakaszban történt. A vatikáni közös nyilatkozat szerint a pápa kifejtette magas látogatója előtt a romániai katolikus egyházi élet különböző vetületeit, ami azt jelenti, hogy részletesen beszélt az 1948-ban erőszakkal elnyomott görögkatolikusokról — Ceausescu ezt így nem vállalta a nép felé — a szöveget meghamisítva így fogalmazták át: a pápa kérdéseket tett fel Ceausescunak a Romániában működő egyházakra vonatkozólag, főleg a katolikus egyházat illetően. A pápát tehát — a régi kommunista taktika szerint — úgy kellett a nép előtt és főleg a katolikusok előtt feltüntetni, mintha a történelekről nem is akarna beszélni. Csupán az érdekelné a kommunistákkal való megbékélés jegyében, hogy mi van ma. Hogyan működik ma a katolikus egyház Romániában. És erre a kérdésre kitől várhatna megbízhatóbb választ, mint magától a felelős államfőtől. Tehát hiába járt Rómában Petru Plesca jasi püspök, apostoli kormányzó, Márton Áron gyulafehérvári megyéspüspök. Hiába jött ki 13 évig tartó kommunista börtönrabság után Schubert püspök, bukaresti főpásztor és sok börtönviselt németajkú katolikus és evangélikus pap. Ezek hallgattak. Nem tájékoztatták a Vatikánt, mert a pápa szükségét látta annak, hogy Ceausescu mondja el az egyházi híreket. Ezzel a szöveghamisítással Bukarest meg akarta döbbsíteni a romániai katolikusokat, el akarta keseríteni az elnyomott görögkatolikusokat és emelni kívánta Ceausescu tekintélyét, akitől a pápa is tájékoztatást kér egyházi ügyekben. Holott a pápának erre egyáltalán nincs szüksége, mert volt aki megbízhatóan informálja a helyzetről.

A hamisítással részletesen foglalkozott a francia La Croix katolikus napilap és megjegyezte: milyen nehéz a kommunistákkal elkezdett dialógus, amikor a vallás-szabadság problémájáról kellene beszélni. Ceausescu államelnök és pártvezető féltékeny országa függetlenségére. Évek óta hangoztatja, hogy senki se avatkozzék be mások belügyeibe. A nagyhatalmak tartózkodjanak a kisebb népek ellen irányuló nyomástól. Maga Ceausescu viszont ezt az elvet saját hazája egyházpolitikájában nem követi. Kezdetől fogva beavatkozik az egyházak belügyeibe. Változtatlanul és jogtalanul, alkotmányellenesen is elnyomja a görögkatolikus egyházat és amiként a meghamisított vatikáni közlemény tanuskodik róla, nincs is szándékában az erőszakos cselekedetektől lemondani. A felértékelés Nyugaton nem változtat tehát a keleti kommunisták magatartásán.

N. Á.

MEGBECSULI A MAGYAR CSERKÉSZEK MUNKÁJÁT AZ ÖTMILLIÓS BOY SCOUTS OF AMERICA

A Magyar Cserkész Szövetség legutóbbi tisztújító közgyűlése alkalmából Alden G. Barber, a Boy Scouts of America «Chief Executive»-je az alábbi táviratot intézte Bodnár Gáborhoz, a MCsSz ügyvezető elnökéhez:

«Öszinte jókívánataimat küldöm a Magyar Cserkész Szövetség vezetőségének és valamennyi tagjának. A Boy Scouts of America rendkívül méltányolja mindazt, amit a magyar cserkészek a jó polgárság érdekében intézményes munkaprogramjukkal évtizedeken át kifejtettek. Az a közvetlen kapcsolat, amely a Magyar Cserkész Szövetség vezetőségével kifejlődött, jóleső örömmel tölti el az amerikai cserkészközpontot. A közgyűléshez sok sikert kívánok, szívélyes köszöntéssel. Alden G. Barber Chief Scout Executive, BSA.»

Az 5 milliós taglétszámú amerikai cserkészmozgalomtól függetlenül, a magyar hagyományoknak megfelelően fejlődött ki külföldön a magyar cserkészlet. Ezért az amerikai főcserkész üdvözlő távirata sokat mond. Elismeri a magyar cserkészprogram önállóságát, értékes voltát. Azt a befogadó országok szempontjából hasznosnak tartja. Végül nem csupán megbecsülésről, hanem együttműködési hajlamról is tesz tanúságot.

Az amerikai főcserkész az üdvözlő táviraton kívül, James A. Hess-el, a BSA «külgyminiszterével» személyesen is képviseltette magát a Magyar Cserkész Szövetség közgyűlésén.

B. B.

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK

P. Matyasovich Henrik SJ a löveni Mindszenty Otthon vezetője és egyúttal charloi-i magyar lelkész. Leuven, Blijde Inkomstraat 18.

Az új kölni magyar lelkész Szabó István, esztergomi egyházmegyes.

Hegy György, váci egyházmegyes paptestvérünk vette át a hollandiai magyarok lelki gondozását. Címe: Den Haag. Noordenbeckdwarstr. 202.

P. Dr. Ruzsik Vilmos CM átvette az északfrancia egyházmegyek területén lakó magyarok lelki gondozását s egyúttal megmarad franciaországi magyar főlelkésznek. Címe: F-59910 Bondues. 308 Route Nationale.

Márkus Sándor CM kivált a magyar lelképásztori szolgálatból és lazarista rendje osztrák tartományában működik.

Dr. Hieró István átvette a párizsi magyar katolikus Misszió vezetését. Címe: F-75 Paris 10. 42, rue Albert Thomas.

Asztalos János egészségi okokra való hivatkozással kivált a magyar lelképásztorokból.

P. Salamon László OFM Cap. átvette a Róma környéki magyar taborok lelképásztori ellátását. Címe: Roma, Via della Conciliazione 44.

A Szűzanya szolgálatában

1944-ben egy szép nyári napon Budapest, a Mikszáth Kálmán téren sétáltam. A Corda könyvkereskedés kirakatában megakadt a szemem egy kis könyvön. Fedőlapja Szűz Máriát egy faágon állva ábrázolta. Címe «Fatima» volt. Beléptem a boltba s megvettem a könyvet. Utána a legközelebbi parkba mentem és azonnal el is olvastam. Ettől a perctől fogva a fatimái Szűzanya apostola lettem.

A könyvben olvastam, hogy mindennap el kell mondani a rózsafüzért, és ha lehet, vetessük fel magunkat a Rózsafűzér Társulatba. Elmentem Budára a Ferencesekhez, mert én is tagja akartam lenni az imahadjáratnak. Ott azt mondták, menjek a Domonkosokhoz, azok terjesztik a rózsafüzért. Azonnal útnak indultam Pestre. Bizony hosszú volt az út hozzájuk, s így este lett, mire a kolostor kapuján kopogtattam. Miután mondtam a Páternak, hogy fel szeretném magam vetetni a Rózsafűzér Társulatba, (28 éves legény voltam) a templomon keresztül a sekrestyébe küldött. Ott megáldott egy rózsafüzért, nekem adta és mondta, hogy minden héten imádkozzam el az egész rózsafüzért (örvendeteset, fájdalmasat és dicsőségeset).

1945 februárjában Győrszabadhegyen katonáskodtam. Egyik este a fatimái jelenésekről meséltem a katonáknak és a végén azt mondtam: «A békét nem az új fegyverekkel fogjuk kivívni, hanem, ha már nincs semmi kilátás a jövőt illetően, akkor...» Ekkor két katonatiszt lépett be, világosságot csináltak és kérdezték, ki tartotta az előadást. Azonnal jelentkeztem. Felírtak; még az édesanyám nevét is feljegyezték és mondták, hogy jelentkeznek másnap reggel kihallgatásra. A kihallgatás elmaradt s nem lett semmi bajom.

Május 8-án véget ért a második világháború. Akkor Ausztriában voltam. Az úton Magyarország felé fogságba estem. A Jánosháza-i orosz hadifogolytáborból egyik szerelvény a másik után indult kelet felé. Egyik nap rám is sor került. Negyvenen voltunk egy vagonban. A katonák el voltak keseredve. Úgy mint Győrszabadhegyen, megint elkezdtem Fatimáról beszélni. Mondtam nekik, hogy nagyon bízom a Szűzanyában. Ő közbenjárhat értünk Jézusnál és megszabadíthat bennünket a hadifogságtól. Útközben állandóan imádkoztam a rózsafüzért. Szegedre érve a katolikus katonák ígéretet tettek, hogy ha itt megszabadulnak, azonnal, mielőtt még hazatérnek, a templomba mennek, meggyónnak és megáldoznak... De a szerelvény tovább ment kelet felé. Mikor a Kárpátokat, Magyarország ezeréves határát átléptük, katonatársaim minden re-

ményt feladtak, de én annál jobban bíztam a Szűzanyában. «Szűz Mária, mutasd meg hatalmadat!» Bizony sok ilyen fohászt küldtem az ég felé. Pluesti közelébe érve bajtársaim teljesen kétségbe estek. Rettenetes hőség volt, az oroszok egész nap nem adtak egy csepp vizet sem inni. A szomjúság annyira kínozta, hogy még aludni sem tudtunk. Kérdezték is tőlem, hogy még hiszek-e a szabadon bocsátásban. Csak azt feleltem: «Amint már mondtam, meg vagyok győződve, hogy nem érjük el Oroszországot. A Szűzanya megszabadít bennünket.» 23 napi utazás után, augusztus 18-án, Fogsániba érkeztünk. Ott fertőtlenítettek bennünket és a betegek, köztük én is, a táborban maradtak. Az egészségesekkel másnap tovább indult a szerelvény a Fekete-tenger egyik kikötőjébe, ahonnan hajóval akarták őket Oroszországba szállítani. Mindnyájan igen szomorúak voltunk. Az utolsó reménysugár is elhagyta őket. De a Szűzanya nem hagyott el bennünket, meghallgatta fohászainkat! Augusztus 22-én, Szűz Mária Szeplőtelen Szíve ünnepén, jött a parancs: Hadifoglyok, akik útban vannak Oroszország felé, vagy román és magyar táborokban tartózkodnak, haza mehetnek. (Azok a hadifoglyok, akik már Oroszország területét elérték, akkor még nem jöhettek haza.) A szerelvényeket visszavezényelték Szegedre s ott kapták meg a hazabocsátási ira-

tot. Abban is reménykedem, hogy nem felejtették el néhány héttel azelőtt tett ígéretüket és mindjárt Szegeden elmentek a templomba gyónni és áldozni. Én még Fogsániban, Romániában kaptam meg a hazabocsátási leveletemet.

Végül azt szeretném megjegyezni, hogy kiszabadulásunkat nemcsak az én szerény imáimnak köszönhetjük, hanem annak a sok-sok rózsafűzér-imádkozónak, akik hallgattak a fatimái Szűzanya kérésére. Mikor még a Jánosháza-i táborban voltam, igen megörültem egy érdekes cikknek, melyet az egyik becsempészett újságban olvastam: «A háború végét kiesdekeltük a jó Istentől és most nem szününk meg imádkozni, míg a hadifoglyok is mind haza nem térnek.»

Velem is úgy van, mint azzal a megszállottal, akit az Úr Jézus meggyógyított, mondván neki: «Térj haza és beszéld el, milyen nagy dolgot művelt az Isten. Ő el is ment és hirdette az egész városban, milyen nagy dolgot művelt vele Jézus.» (Lk 8, 39.) Én is hirdetni akarom, mily nagy dolgot művelt az Úr Jézus a Fatimái Míasszonyunk közbenjárása által velünk, hadifoglyokkal.

JELLI ANTAL

HIRDETÉSEK

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan elkészíték, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvényszéki hivatalos fordító és tolmács.

799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar), Németországban: tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít. (Tel. 02101/541317) D - 404 Neuss, Daimlerstr. 249.

ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ INNSBRUCKBAN

Az Innsbrucki Magyar Gimnázium 1958-ban érettségizett diákjai 1973 szeptember 15-én és 16-án tartják 15 éves találkozójukat.

Kérjük volt daktársainkat időben közzéjük címüket az érettségizettek találkozásának Előkészítő Bizottságának.

A-620 Innsbruck, Richard-Wagnerstr. 3. (Kérjüt a magyar lelkészeket hirdessék ki találkozóinkat.

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot területükön a híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-től

10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő valuta, az illetékes magyar lelkésznek fizessük be.

Csak onnan forduljunk közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valamilyen oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz, Címe:

Életünk (Unser Leben) Frongartenstr. 15. 9000 - St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is 10.— svájci frank; ha azonban légipostával kéri valaki a lapot, 20.— svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

Rövid hírek

Afrikában Pedro Arrupe jezsuita generális bejelentése szerint a rendnek új tartománya létesült, Nyugat-afrikai Provincia címmel. A tartomány területéhez Kamerun, a Kongói Köztársaság, Elefántcsontpart, Szenegál és a Csád Köztársaság területén élő rendtagok tartoznak. Az új tartomány területén élő közel 150 szerzetes közül 20 bennszülött afrikai, a többiek európai és kanadai származásúak.

Olaszországban az Országos Statisztikai Hivatal jelentése szerint az év első negyedében csökkent a válások száma, az előző év hasonló időszakához viszonyítva. 1972-ben januártól - áprilisig 14 ezer, 1973 ugyanezen időszakában már csak 7 ezer válást tartottak nyilván.

Hollandia katolikusai az ősszel új misszió- és énekes-könyvhöz jutnak. Az új misszió, amelyet országos liturgiai bizottság Utrecht székhellyel ad ki, figyelembe veszi a II. Vatikáni Zsinat liturgiai újításait. A kétnyelvű (holland és latin) imakönyv 1600 oldalas terjedelemben közel 100 éneket és a legismertebb gregorián dallamokat is tartalmazza.

Középfrikában jó eredménnyel járt az utóbbi évek lepra elleni küzdelme és a nemzetközi segítő összefogás. A legújabb felmérések szerint 1965 óta évente mintegy 10 ezer leprabeteg hagyhatja el gyógyultan a klinikákat és kórházakat, amelyek jobbra egyházi intézmények felügyelete alatt működnek.

Ausztria püspöki székhelyein az idei év nyarán 81 teológust szenteltek pappá. Közülük 46 világi és 35 szerzetes pap.

Luxemburgban a nagybőjti «Brüderlich teilen» akció gyűjtési eredménye 4,5 millió frank volt. Ebből 25 létesítményt lehet a fejlődő országokban támogatni és az éhínséggel sújtott afrikai népeknek gyorssegélyt juttatni. Luxemburg püspöke a sajtó útján is köszönetet mondott híveinek a nagylelkű adakozásért.

Kanadában a katolikusok alkotják a legnagyobb vallási közösséget. Az ország 21,6 millió lakosának 46,2 %-a, tehát közel 10 millió római katolikus.

Bangla Deshben növekvőben van a papi hivatások száma. Bár az országban nincs szeminárium, jelenleg is 24 fiatal készül papi pályára s végez teológiai tanulmányokat Kalkuttában, Poonaban és Rómában.

A Szovjetunióban 1970. évi felmérések alapján a lakosság 60 %-a hívő. Részletes adatok csak Leningrád városából ismertek. Eszerint 1970-ben az elhunytak 20 %-a részesült egyházi temetésben, — 13 ezer gyermeket kereszteltek meg, az újszülöttek 19 %-át. A vidéken élő lakosság kétharmada, a városban élőknek pedig egyharmada vallja magát kereszténynek.

A prágai püspökség alapításának ezredik évfordulója alkalmából a Vatikáni

Posta emlékbélyeg-sorozatát ad ki szeptember végén. A négy névértékből álló sorozaton Szent Wenzel, Szent Adalbert, a prágai egyházmegye címere és a Veit tornya látható.

Lisieuxben a közelmúltban teljesen leégett a Kis Szent Teréz emlékének szentelt múzeum. A tűz keletkezésének oka eddig még ismeretlen. A múzeumot 1934-ben rendezték be és adták át a nagyközönségnek.

468 ifjú római teológus töltötte idei nyári vakációját az NSZK-ban. 70 közülük ösztöndíjjal német nyelvtanulmányokat folytatott a Goethe intézetben, 168 plébániai helyettesítést vállalt, 230-an pedig ipari létesítményekben dolgoztak. Az akciót minden évben a vatikáni német nagykövetség szervezi és bonyolítja le.

Az indonéziai Flores szigetén dühöngő orkán nemrég több mint száz missziós iskolát pusztított el teljesen, vagy tett használhatatlanná. Legalább két hónapi megfeszített munkára van szükség ahhoz, hogy ismét megkezdhesék a tanítást. A kár 15 ezer iskolás gyermeket érint.

Indonéziában a katolikus egyház egyike a világ legfiatalabb egyházainak. A 100 milliót számláló lakosságból 2,5 millió katolikus. Ennek kétharmada 24 évnél fiatalabb.

Rómában a Celio dombon Spellman kardinálisról, New York néhai érsekéről neveztek el egy utcát. Spellman 1939-1967-ig állt a newyorki érsekség élén, XII. Pius pápa kezéből 1946-ban kapta meg a bíborosi kalapot. Római tituláris templomában nagyszabású feltárásokat végeztetett, e templom közelében van a róla most elnevezett utca is.

A Katolikus Bibliatársulat jelentése szerint 1974-ben kiadásra kerül az Ószövetség egységes fordítása. Az Újszövetség már megjelent kötete 150 ezer példányban látott napvilágot és nem-katolikusok körében is nagy érdeklődés kísérte. Különösen kiemelték a szövegűségeget, az érthetőségeget és az időszerű nyelvhasználatot. A fordításban használt megjelöléseket a mérték-, pénz- és súlyegységek neveit több lexikon és tudományos munka is átvette.

Lengyelországban a varsói jezsuita provincia atyái június végén népmisziót tartottak 6 lengyel egyházmegye területén. 67 ezer prédikációt mondtak és több, mint 3,5 millió áldoztatást végeztek. Ezernél több házaspár kötött egyházi házasságot, olyanok, akik előzőleg csak polgárilag esküdtek meg.

Az Életünkben megjelent írásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,
azok közlését kérjük
a Gazdasági Bizottságon keresztül
P. Szőke János címén beküldeni:
D. Stuttgart 1, Werastr. 63.
Telefon: 43 37 86
A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

VECSEY JÓZSEF könyve:

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 5.50 US dollár, — vagy annak megfelelő más valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. Schweiz.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés 1 évre: 10.— svájci frank,

Egyes szám ára: 0.80 svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische

Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,

Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto.Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei Sparkassa der Administration St.Gallen.

Bezugspreis jährlich: 10.— Sfr.